

ΤΑ ΦΟΙΤΗΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΤΕΥΧΟΣ 7

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ
ΜΑΡΤΙΟΣ
1956

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ : Κολοκοτρώνης, άρθρο Α. Βακαλοπούλου, καθηγητοῦ Πανεπιστημίου, σελ. 198 / Πατέρες, ποίημα, Κ. Παλαμά, σελ. 199 / Οὐτοπία, ἔρευνα, συμμετέχουν : Γ. Ξεπουλιᾶς, Γ. Παπαγεωργίου, Σ. Ἀρχοντίδης, ΝΜ, ἡ γνώμη μας σελ. 200 / Μερικά ἔρωτάματα πού οἱ ἀπαντήσεις τους βραβεύονται, σελ. 204 / Τά Τραγούδια, μελέτη, Ν. Χριστιανόπουλου. σελ. 205 / Βροχή, ποίημα, Γ. Ζωγραφάκη, σελ. 206 / Ὁ φοιτητικός τύπος στήν Ἰνδονησία, ἄρθρο, Σοελίτσιο, σελ. 207 / Ψυχὴ στὸ κύμα, διήγημα, Γ. Ντρογκούλη, σελ. 208 / Μότσαρτ, ἄρθρο, Φ. Μέλφου, σελ. 209 / Βούρμπιανη, ποίημα, Γ. Βλάχου, σελ. 210 / Ἐλευθερία συμφεροντολογουσα, διήγημα, Μ. Κολέση, σελ. 211 / Τὸ τέλος, ποίημα, Κασ. Σιβεριώτη, σελ. 213 / Δὲν εἶναι ἐπάγγελμα, χρονογράφημα, Α. Ἰωάννου, σελ. 214 / Τὸ Τέρμα, ποίημα, Β. Ξεπουλιᾶ, σελ. 215 / Ὁ ἑλληνισμός καὶ οἱ ἄγῶνες του, ἄρθρο, σελ. 216 / Ἡ καλλιτεχνικὴ καὶ πνευματικὴ κίνηση, κριτικὴ βιβλίου, νέες ἐκδόσεις, ἀλληλογραφία, σελ. 218 / Πορεία, ποίημα, Ζ. Σινάκου σελ. 223 / Ἡ Φοιτητικὴ κίνηση, σελ. 224 / Ὁ γῦρος τοῦ κόσμου, σελ. 227.

*Ἡ φωτογραφία τοῦ ἐξαφύλλου : Πυκνὲς μᾶζες φοιτητῶν μπροστὰ στὸ Ἀγγλικὸ Προξενεῖο, ὅπου τὴν Παρασκευὴ 9 Μαρτίου 1956 ἐπέδωσαν ἐντονότατη διαμαρτυρία γιὰ τοὺς συνεχεῖς ἀπαγωγῶνους διωγμοὺς τῶν Ἑλλήνων τῆς Κύπρου.

Φ Μη-
Ε νιατο
Β ἄγωνι-
Ρ οτικό δρ-
Ο γανοπνευ-
Υ ματικῆςκαλ-
Α λιέργειας ΤΑ
Ρ ΦΟΙΤΗΤΙΚΑ
Ι ΓΡΑΜΜΑΤΑ ἐκ-
Ο δίδονται ἀπὸ
Σ τὴν Ἐπιμορφω-
τικὴ Φοιτητικὴ Ἐ-
νωση Πανεπιστη-
μίου Θεσσαλονίκης
καὶ διευθύνονται ἀπὸ
Συντακτικὴ Ἐπιτρο-
πὴ.—Συνδρομὲς : γιὰ ἐ-
πιστήμονας καὶ φοιτη-
τὰς ἐξαμηνιαῖες 20 δρ.,
ἐτήσιες 40 δρ./γιὰ τοὺς
ὑπόλοιπους : ἐξαμηνιαῖες
40 δρ., ἐτήσιες 80 δρ./γιὰ
τὸ ἔξωτερικὸ δολλ. 3. Ὑπεύ-
θυνος ἐκδόσεως σύμφωνα μὲ
τὸν νόμο : Ἀλέξ. Οἰκονόμου,
Τ Μητροπόλεως 82. — Ἐμβάσμα-
Ι ματα καὶ ἐπιταγές : πρὸς
Ο τὸν Γεωρ. Παπαγεωργίου,
Σ Πανεπιστημιακὴ Λέσχη,
Βασιλίσσης Σοφίας 36
ἢ Ταχυδρομικὴ θυρί-
δα 103./Περίοδος

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

- Μ 40 δρ., ἐτήσιες 80 δρ./γιὰ
- Α τὸ ἔξωτερικὸ δολλ. 3. Ὑπεύ-
- Ρ θυνος ἐκδόσεως σύμφωνα μὲ
- Τ τὸν νόμο : Ἀλέξ. Οἰκονόμου,
- Ι Μητροπόλεως 82. — Ἐμβάσμα-
- Ι ματα καὶ ἐπιταγές : πρὸς
- Ο τὸν Γεωρ. Παπαγεωργίου,
- Σ Πανεπιστημιακὴ Λέσχη,
Βασιλίσσης Σοφίας 36
ἢ Ταχυδρομικὴ θυρί-
δα 103./Περίοδος
- 1 Α', Χρόνος
- 9 Β', ἀριθ-
- 5 μός
- 6 7.

25 Μαρτίου 1821

Μὲ σκληροὺς ἀγῶ-
νες κερδίσαμε τὴ
λευτεριά μας. Ἐμπρὸς νὰ τὴν διαφυλάξουμε τώρα,
πότε μὲ τ' ὄπλο στὸ χέρι καὶ πότε μὲ τ' ὄροτρο,
τὴν Ἑλλάδα νὰ στεριώσουμε, νὰ τὴν ὀδηγήσουμε
ξανά στὴν πρωτοπορεία Μικρῆ ἀλλὰ γενναία,
φτωχὴ ἀλλὰ ζηλευτὴ, πέτρινη ἀλλὰ δυνατὴ, σκληρὴ
ἀλλὰ μεγαλόπνοη, αὐτὴ εἶναι ἡ πατρίδα. Ἐμπρὸς
νὰ τὴν κάνουμε μεγάλη, πλούσια, καρπερῆ. Μπρο-
στὰ ἔμεῖς καὶ πίσω οἱ ἄλλοι.

Ο ΦΟΙΤΗΤΗΣ

Κολοκοτρώνης

Α. ΒΑΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ

Καθηγητού της Ιστορίας των Νεωτέρων Χρόνων

‘Αναμφισβήτητο είναι πώς η πρόοδος και η επιτυχία της επανάστασης στην Πελοπόννησο χρωστούν πολλά στην προσωπικότητα του Κολοκοτρώνη. ‘Η γεμάτη περιπέτειες επαναστατική ζωή τόν μεστώσε και τόν έκανε πασίγνωστο πολέμαρχο. Θαυμάζει κανείς, πώς ο άνδρας αυτός κατόρθωσε να ξεφύγει τη μοίρα του δανάτου μέσα από τόσες καταδρομές και παγίδες των Τούρκων και των ελλήνων συνεργατών τους στην Πελοπόννησο. Θαυμάζει κανείς ακόμα και μακαρίζει τόν άνδρα για τήν εξαιρετική του τύχη, πώς αυτόν μόνο διαφύλαξε ζωντανό απ’τους παλιούς κλέφτες τής Πελοποννήσου και του επιφύλαξε μεγαλύτερους και λαμπρότερους άγώνες του 1821, αλλά και πώς τόν άξιωσε ν’ απολαύσει όλες τις τιμές του νικητή και τήν αιώνια εύγνωμοσύνη τής ελευθερωμένης πιά πατρίδας μας.

Οι Πελοποννήσιοι τόν όνόμαζαν γέρο για τή σοφή πείρα του στα πολεμικά, για τή φρονιμάδα του. (‘Η όνομασία γέρος και γέροντας επί τουρκοκρατίας έκρυβε μέσα της τήν έννοια του πολύπειρου, του σοφού).

‘Αλλωστε δέν ήταν γέρος, όταν άρχισε ή επανάσταση: ήταν πενήντα δυό χρόνια. Είχε σιδερένια ύγεια και ρωμαλέα σωματική διάπλαση: ‘Ηταν ψηλότερος από τό μέσο. Τό πρόσωπό του ήταν ίσχνό και ήλιοκαμένο, σχεδόν μαύρο, τά μάτια του, χωμένα στις βαθουλές κόγχες τους, έπαιζαν ζωηρά και άνήσυχα. ‘Ένα πελώριο μουστάκι έβγαине από τή βάση τής γαμπής μύτης του.

Στρατιωτική ιδιοφυία εξαίρετη, δαυμαστή έτοιμότητα πνεύματος και ψυχραιμία στις κρίσιμες περιστάσεις, άκούραστη δραστηριότητα και προθυμία για τή σύνταξη και τήν άνασυσταξη τών δυνάμεών του είναι τά κύρια πνευματικά και ψυχικά του χαρίσματα. ‘Η πίστη του ήταν δυνατό, φλογερή, θρεμμένη από φλόγα δείκη Σάν Θεός, έλεγε, έδωσε τήν ύπογραφή του για τήν ελευθρία τής ‘Ελλάδος, δέν τήν παίρνε πίσω». Μιλά με άπλά και χτυπητά λόγια, για νά τούς δίνη θάρρος. Τούς προσφωνεί με τό όνομα «‘Ελληνες!» και τούς θυμίζει πώς είναι άπόγονοι ήρώων. Τό όνομα αυτό νεκρανασταίνεται ύστερ’ όπό αιώνας και άντικαδοστά τό «Ρωμιοί», πού δέν τό προφέρουν πιά παρά μόνον οι Τούρκοι. Δείχνει τούς Τούρκους και τούς όνομάζει Περισίανους (Πέρρες), δειρώνοντας τούς τωρινούς άγώνες σά μιá άναβίωση τών παλιών και δοξασμένων τής κλασσικής ‘Ελλάδος.

‘Ο Κολοκοτρώνης είναι ο άρχηγός με τήν ψυχρή σκέψη και με τήν δυνατή θέληση, ο άρχηγός πού δέν παρασύρεται από τούς φανατισμούς και τούς ένθουσιασμούς του όχλου. Διαφορετικός είναι ο τύπος πού παρασύρεται ως ένα βαθμό και από τόν φανατισμό και τήν ψυχολογία του όχλου. Τέτοιους στην επανάσταση είναι ο Γρηγ. Δικαίος, ο γνωστός Παπαφλέσσας.

‘Ο Κολοκοτρώνης για τήν έξάπλωση και επιτυχία τής επανάστασης έπαιρνε στην άνάγκη και σκληρά μέτρα. «‘Όποιο χωριό δέν ήθελε ν’ ακολουθήσει τή φωνή τής

Πατρίδας, τσεκούρι και φωτιά», κήρυξε. Για τόν παραδειγματισμό τών πολεμιστών πού παραμελούσαν τό καθήκον τους, έπινούσε άνάλογες ποινές, απ’ τήν πατρική έπίπληξη ως τό θάνατο. ‘Έτσι στο στρατόπεδο του Χρυσοβιτσιού οι σκοποί πού κοιμηθήκαν τιμωρήθηκαν μ’ αυτό τό τρόπο: έβαλε τούς άνδρες του να περάσουν μπροστά από τούς ένόχους και νά τούς φτύσουν κατά πρόσωπο, για νά μή τό ξανακάνουν.

Για τήν περιστολή τών λιποταξιών και για τήν πρόληψη άταξίας και άπειθείας στο στρατεύμα έβαλε άνδρώπους, τούς άστυνόμους του στρατοπέδου, νά πίνουν τούς παραβάτες τής διαταγής του. Κάποτε οι ύποσιπτες του δανάτωσαν με τόν άγριότερο τρόπο ένα λιποτάχτη πού δειωρήθηκε και ύποπτος προδοσίας.

‘Ο Κολοκοτρώνης ήταν ασφαλώς εκείνος πού συντόνισε τις πολεμικές επιχειρήσεις τών ελληνικών στρατευμάτων εμπρός στην Τριπολιτά. Εισάγει και νέα μέσα διαβιβάσεων. ‘Έτσι για πρώτη φορά στο στρατόπεδο τής Καρύταινας χρησιμοποιεί άπλά συνθηματικά σήματα, δίπλωμα ή ξεδίπλωμα τής σημαίας, δοσμένα από τό παρατηρητήριό του. Οι μεγάλες προσπάθειές του δέν έμειναν χωρίς άποτέλεσμα. Μέσα σε λίγο σχετικά χρονικά διάστημα είχε όργανώσει ένα μόνιμο και καλά συγκροτημένο πυρήνα στρατού από 200 διαλεκτούς άνδρες τών βουνών και του κάμπου τής Καρύταινας. Τι φοβερές προσπάθειες δά έπρεπε νά καταβάλει για τή συγκράτηση και τήν εξέλιξη τους, τό καταλαβαίνει κανείς από τά παρακάτω έκφραστικώτατα λόγια του: «‘Η άρχηγία ενός στρατεύματος ελληνικού ήταν μία τυραννία, διότι έκαμνε και τόν άρχηγό και τόν κριτή και τόν φροντιστή και νά του φεύγουν κάθε ήμέρα και πάλι νά έρχωνται: νά θαστάη ένα στρατιόπεδο με ψέματα, με κολακείες, με παραμύδια: νά του λείπουν και ζωτροφίες και πολεμοφόδια και νά μην άκούν και νά φωνάζη ο άρχηγός. Νά μου δώσουν ο Βελιγκτών 40 000 στρατεύμα τό έδιοικούσα, άλλ’ αύτουνού νά του δώσουν 500 ‘Ελληνες δέν ήμπορούσε ούτε μιá ώρα νά τούς διοικήση. Κάθε Έλληνας είχε τά καριότια του, τό θεό του...».

Παιδί, τό περιβόλι μου πού θά κληρονομήσεις,
όπως τό βρείς κι όπως τό δεις νά μην τό παρατήσεις.
Σκάψε το ακόμα πιό βαθιά και φράξε το πιό στέρεα,
και πλούτισε τή γλώση του και πλάτυνε τή γή του,
κι ακλάδευτο διον μπλέκεται νά τό βεργολογήσεις,
και νά του φέρονε τό νερό τό άγνό τής βουσομάνας,
κι αν αγαπάς τ’ ανθρωπινά κι σα άρρωστα δέν είναι,
ρίξε άγιασμό και ξόρκισε τά ξωτικά, νά φύγουν,
και τή ζωνιάνια σπείρε του μ’ σα γερά, δροσάτα.
Γίνε όργοτόμος, φιντεντής, διαφεντεντής. Κι αν είναι
κι έρθουν χρόνια δίσεχτα, πέσουν καιροί όργοτόμοι,
κι σα πουλιά, μισέφρονε οικιασμένα, κι σα δέντρο,
για τίποτ’ άλλο δέ φελάν παρά για μετερίζια,
μη φοβηθείς τό χαιλασμό. Φωνιά! Τσεκούρι! Τράβα,
έσπέρμεψέ το, χέρσωσε τό περιβόλι, κόφτο,
και χτίσε κάστορο άπάνον του και ταμπορώσου μέσα,
για πάλεμα, για μάτωμα, για τήν καινούρια γένα,
π’ όλο τήν περιμένουμε κι όλο κινάει για νάρθει,
κι όλο συντριμύ χάνεται στο γύροσμα τών κύκλων.
Φιάνει μιá ιδέα νά στο πει, μιá ιδέα νά στο προστάξει,
κορώνα ιδέα, ιδέα σπαθί, πού θά ειπ’ άπάνον απ’ όλα.

Στις 27 Φεβρουαρίου 1943 πέθανε ο μεγάλος μας ποιητής Κωστής Παλαμάς. Τιμώντας τήν μνήμη του, δημοσιεύουμε τούς «Πατέρες» από τούς «Βομούς».

Ούτοπία

Στο προηγούμενό μας τεύχος άρχισαμε την έρευνα ανάμεσα στους φοιτητάς, άν είναι κατορθωτή στην πράξη η ιδέα—καί ποιοι λόγοι την επιβάλλουν—νά δουλέψουμε έξω και χειρονακτικά, με σκοπό νά εξασφαλίσουμε τούς πόρους τών φοιτητικών ταμείων.

Στήν εισαγωγή τής έρευνας, έκτίθενται σέ γενικές γραμμές οι έλλείψεις πού υπάρχουν στον τόπο μας και ή ανάγκη, κάθε μερικώτερη ομάδα, αυτή ή ίδια, ν' αναλαμβάνη τή θεραπεία τών αναγκών τής, χωρίς νά τά περιμένη όλα από τήν συμπάρασταση άλλων ομάδων ή του κράτους.

Σύμφωνα μ' αυτά, ρίχτηκε ή άποψη νά εξασφαλίσουν οι ίδιοι οι φοιτηταί τά υλικά μέσα, προσφέροντας ειδικευμένη ή ανειδίκευτη δουλειά και τό αντίτιμο του μόχθου τους, νά χρησιμεύση για κεφάλαιο καλύψεως άλλων άναγκών.

«Η «πρώτη γνώμη» ήταν χειροκροτήματα. «Η άποδοχή, όπως τήν απέδωσε ένας φοιτητής, μπορεί νά χαρακτηρισθί σαν πραγματικός ένθουσιασμός.

«Ακολούθησε ή έκθεση μερικών γνωμών, ότι δηλαδή οι νέοι σέ τέτοιες προσπάθειες πρέπει νάχουν τήν συμπάρασταση τών μεγαλύτερων, μά αι ή κίνηση τής νεολαίας πού τραβάει προς τό νέο, έρχεται σέ αντίθεση με τό παλιό. «Ακόμα ότι πρέπει νά καταρτισθί ένα γενικό σχέδιο, μελετημένο για μακροχρόνια περίοδο, πού νάχη τις βάσεις του στη γενικώτερη πολιτική του κράτους. Καί τελειώνει με τήν ανάγκη τής κοινωνικής και οικονομικής σχεδιάσεως.

Τό τέταρτο τμήμα τής πρώτης εξέτάσεως του θέματος ήταν μιá πρόταση νά χρησιμοποιηθούν οι πόροι, πού θά προκύψουν ένδεχόμενα, για τήν δημιουργία μιás βιβλιοθήκης -έντευκτηρίου.

Σήμερα συνεχίζουμε τήν ανάπτυξη τής ιδέας.

μερικές άντιρρήσεις ή αντίκρουση

Κάτι πρωτόφαντο! Οί φοιτητές άφησαν τή θεωρητική αντιμετώπιση τών μικροπροβλημάτων, πού με τή σειρά τους συνθέτουν τό μεγάλο πρόβλημα τής κοινωνικής προόδου και πράγμα άπίστευτο, σηκώσαν τά μανίκια. Προσφορά τής προσωπικής τους εργασίας, για τίς ανάγκες του φοιτητικού συνόλου. «Ένός συνόλου παραγνωρισμένου νά τολμήσουμε νά πούμε, παρεξηγημένου, ύποτιμημένου. «Ένός συνόλου, αύστηρά δεμένου στο «περνά ή δέν περνά τά μαθήματα» και στη μοναδική άπαιτηση νά σκύβη καματερά στις μονό-

«Ο Γιάννης Σεπουλιάς ύποδέχεται τήν άρνηση

τονες και πολύ ειδικές σελίδες τών βιβλίων.

Πώς θά μάς δοϋν; Τί θά πουν για μάς; Μεγάλα και άγωνιώδη έρωτηματικά για τήν ομάδα τών πρώτων. Θά μάς μιμηθούν; γιατί αυτός ο σκοπός μας. Νά ξεκολλήσουμε τόν φοιτητή από τόν πλόκαμο τής προκατάληψης, νά τόν κάνουμε ισχυρό όπλο πάλης, και νά τόν τοποθετήσουμε στη φαρέτρα τής Έθνικής παρακαταθήκης. Σέχωρα μάλιστα, νά τόν προσυλλάξουμε από τήν θανατερόη μεταλανεπιστημιακή μελαγχολία, παιδι τής σκέψης κι ένός αυτοελέγχου. Τί είμαι; τί έκανα; τί άξιζω; Είναι άρκετά έτούτα πού έμαθα, για νά με κάνουν ζωντανό μέλος τής Έλληνικής και Εθρωπαϊκής κοινωνίας; Έρωτήματα καταπέλτες. Ποιοι φταίνε γι' αυτό; Γιατί δέ μου υπέδειξαν τρόπους; Γιατί με σέπασαν λέγοντας τή φουσκοθαλασσιά μου άμέλεια;

«Όλα τούτα περνούν άστραπιαία από τόν πρώτο φοιτητή, ενώ σκουπίζει με τήν άναποδη του χεριού του, τις πρώτες στάλες ένός ιερου ιδρώτα. Του ιδρώτα πού θά γίνη ο μεγάλος ποταμός, πού θά παρασύρη και θά πνίξη μιá κακιά έθνοκτόνο προκατάληψη. Πολλά, πάρα πολλά μπορούν νά στηρίξουν αυτό τό «Έθνοκτόνο». Μή όντας έφοδιασμένος ο έπιστημονικός κόσμος με δοκιμασμένα στη φωτιά τής πραγματικότητας μέλη, αφήνει νά περνά ή συλλογική πλειοψηφία τής έξουσίας σέ άνθρώπους, πού μόνο κίνητρο προς τήν άρχή έχουν τή μωροφιλοδοξία και τήν επιθυμία νά καθίσουν κι αυτοί μιá φορά στο ζουβέρο.

Κάθε πρώτη προσπάθεια, σά ζωντανή ιδέα, ή όποία έρχεται νά ζήση μέσα στην άσφυκτικά παραγεμισμένη από περιττά σύμβολα καθημερινότητα, σά ζωντανός οργανισμός, ακολουθά τή μοίρα τής επιβίωσης κι αυτή, αλλάζοντας κάτι από τήν πρωτεϊνή μορφή, υπερετρεφοντας μιá τής ιδιότητα ή και περισσότερες, και τελικά ή επικρατεί ή καταποντίζεται, μη όντας άρκετά δυνατή ν' αντιμετώπιση τής προϋπάρχουσες άρχές πάνω στο ζήτημα πού πάει νά θεραπεύση. Οί ιδέες μας τώρα. Τούτες, γερά δεμένες με τήν πρακτική άναζήτηση τής λύσης, στηριγμένες μάλιστα σέ μιάν άπολογία, άς θεωρηθούν από τώρα βιώσιμες. Καί όταν λέμε άπολογία, δένέννοϋμε τισδακρύβρεχτες παρακλήσεις. Λέμε τήν άπολογία μαστίγιο, τήν εκτόξευση μιás βαρειάς κατηγορίας σ' ένα

παρελθόν πού κάθισε πιεστικά πάνω από τή ζωτικότητα τής φυλής και τή μαράζωση μέσα στα στενά ρούχα κάποιων παρασμένων έποχών.

Θά πουν οι σκεπτικιστές μέσα κι άπ' έξω από τις τάξεις τών Φοιτητών, «Ένας κοϋκος δέν φέρνει τήν άνοιξη».

Στήν μετριοπαθή τούτη ρήση, κακόβουλη και μή, έχουμε νά πούμε:

Δέν είμαστε οι κοϋκοι μά τό προζύμι. Κι όσο λίγο κι άν είναι τό προζύμι, τή δουλειά του θά τήν κάνει άργά ή γρήγορα και καλά.

«Έμεις θά βγάλουμε τό φειδι από τήν τρύπα;»

Ναι, έμεις. Δέ μένει πιά καιρός. Ο έχθρός είναι κοντά. «Όχι συζητήσεις άν πρέπη ν' αντιμετωπισθί, μά πώς πρέπει ν' αντιμετωπισθί. Καί δέν αντιμετωπίζεται με φιλοσοφικούς άφορισμούς, αλλά με πράξη.

«Και τά μαθήματα;» Είμαστε τόσο πολυ βραγυκυκλωμένοι μ' αυτό τό σύστημα εκπαίδευσης, πού πρέπει νά καταναλώνουμε και μυαλό πού δέν έχουμε άκόμη, για νά είμαστε άπλώς προβιβάσιμοι. Δέ μένει καιρός.

Καιρός ύπάρχει. «Όλοι μας καταναλώνουμε λίγες ώρες σέ άλλαγες παραστάσεων. «Ε! αυτές τις ώρες, δημιουργική δουλειά. Κι άν τό σύστημα είναι παραφρωμένο με περιουσία και διαρρέουσα, δηλαδή άχρηστη πρακτικά, θεωρία, τότε μόνο θά τό διορθώσης, όταν γίνης κοινωνική και πολιτική μονάδα ψημένη στον άγώνα τής πράξης. Αύριο θά γίνης, και πρέπει Έσ ύ νά γίνης, ο ύπουρογός Παιδείας, Δικαιοσύνης, Υγιεινής, Γεωργίας, Έμπορίου. Κάνε τότε τό καθήκον σου προς τό Έθνος. Κάνε όλες εκείνες τις μεταρρυθμίσεις πού πρέπει νά γίνουν και πού τήν άνάγκη τους αισθάνθηκες παλεύοντας σά φοιτητής.

«Ζητάε όφικια» θ' άκούμε.

Μήτε επικεφαλής και σās ακολουθάμε, θ' απαντήσουμε έμεις. Μόνο νά πετύχουμε, ν' άποτοξινωθούμε από τή νοσηρή θεωρία και νά στήσουμε τόν άνδριάντα τής προόδου, λαξεμένο από τή σμίλη τής πραγματικότητας, τής πραγματικότητας πού θά χρωστά τήν ύπαρξή της σέ μάς. «Τό πράγμα θέλει σέψη».

«Ω αυτή ή σέψη! Σερόνησο ανάμεσα σέ τέλματα. Τρανό πρόσχημα κάθε άναβολής, άναβολής πού φέρνει τήν Πατρίδα

μας όλο και πιό κοντά στο φυλετικό θάνατο. Κάτω απ' αυτή τη σκέψη, πόσοι άνθρωποι της παρακμής δεν κρύβουν τους πιό άνομιολόγητους συμφεροντολογικούς στοχασμούς. Και τὰ έρωτήματα που βγαίνουν απ' αυτή τη σκέψη, είναι τα κομμάτια του 'Αφίεργου που βραδαίνουν την πορεία του 'Εθνους.

Καιρός πιά. 'Ο ιδρώτας του φοιτητικού μόχθου άς γίνει το άρωμα κάθε ζωντανής συντροφιάς. Το μονόπετο άς δώσει τη θέση του στο άνοιχτο πουκάμισο. 'Όχι πόσα βάλς χορέψαμε, μά πόσες γκασμαδιές δώσαμε.

Θά μάς ειρωνευτούν! Είναι συνήθεια. 'Όταν όμως θελήσουν να δικαιολογήσουν την ειρωνία, δέ θά βρουν τις δικαιολογίες που τους χρειάζονται και θά συνοφρωθούν. Μετά θά σκύψουν επάνω μας με προσοχή. Μετά θά μάς δικαιολογήσουν και θά μάς βοηθήσουν. Αυτή είναι η φυσιολογική σειρά που θ' ακολουθηθή. 'Όχι. 'Ακόμη δέ χάθηκε όλη ή καλή πίστη. Και λίγη νά υπάαχη, άρχει.

όχι ούτοπία | Γ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

'Η αλήθεια είναι ότι την πρώτη φορά που διάβασα το άρθρο αυτό, βρήκα τον τίτλο άταίριαστο, μά και τώρα πάλι που το έχω μπροστά μου δυσκολεύομαι νά πιστέψω, ότι είναι «ούτοπία» για μάς εκείνο που κατορθώθηκε από ξένους. Είναι οσοστό ότι καθυστέρησα. Χωρίς όμως την πρόθεση της δικαιολογίας μπορούμε νά αποδώσουμε την καθυστέρηση αυτή στη σύντομη ζωή του Πανεπιστημίου μας, όταν τα ξένα έχουν ζωή αιώνων. 'Η γνώμη μου είναι πώς ότι είναι δυνατό για τους ξένους, είναι πολύ περισσότερο και για μάς, άρχει νά βρεθί το χέρι που θά δώσει την άρχική ώθηση ή μηχανή κατόπι θά δουλέψη μόνη της.

Στο σημείο αυτό και μία παρατήρηση. Οί μέθοδοι που θά ακολουθήσουμε δεν θά πρέπει υποχρεωτικά νά είναι αντίγραφα των μεθόδων που έφάρμοσαν οι ξένοι και τοῦτο γιατί πρέπει νά λάβουμε υπ' όψη και τις οικονομικές συνθήκες που επικρατούν στην πατρίδα μας. 'Αλλωστε, μιλώντας λίγο γενικότερα, νομίζω ότι είναι καιρός νά πάψουμε νά είμαστε δορυφόροι του δυτικού πολιτισμού και νά γίνουμε συνεργάτες του.

Αυτά από έναν που θεωρεί, ότι ή λογική παίζει σημαντικότερο ρόλο σε τέτοια ζητήματα, από το συναισθηματισμό.

σαλπίσματα | ΣΤ. ΑΡΧΟΝΤΙΔΗ

'Αρχικά πρωτότυπη και πρωτόφαντη στα έλληνικά φοιτητικά χρονικά ή προσπάθεια, νά δημιουργήσετε μία κίνηση, ένα ενδιαφέρον στο φοιτητή για έργα ευρύτερου κοινωνικού πλαισίου. 'Ενωώ την έρευνά σας με τον τίτλο «Ούτοπία» του βου τεύχους των «Φοιτητικών Γραμμάτων».

Είναι πράγματι άναγκαίο νά ξεκολλήση για λίγο ο φοιτητής από την ρουτίνα της μελέτης και νά κάνει κάτι σημαντικό, έξωπανεπιστημιακό, όχι προσωπικό, καθάρα κοινωνικό. Οί προτάσεις σας για κοινή, έστω και χειρωνακτική, εργασία των φοιτητών που οι εισπράξεις της θά διατεθούν για το συμφέρον του ίδιου του φοιτητή, αν και είναι βέβαιο πώς θά συναντήσουν ισχυρόγωνα αντίδραση, είναι σοβαρές και πραγματοποιήσιμες.

Χωρίς νά θέλω νά στεγνώσω τον ένθουσιασμό με τον οποίον ριζατε την ιδέα, θά είχα μερικές επιφυλάξεις όχι σε γενικές γραμμές αλλά ειδικά στον τρόπο με τον όποιο διεξάγεται ο άγώνας, γιατί άγώνας—και σκληρός μάλιστα—είναι ή προσπάθεια που ανάλαβετε. Και πρώτα-πρώτα δεν δόθηκε πλατεία δημοσιότητα στο ζήτημα. Κι' έτσι στους 10 φοιτητές οι 6 τουλάχιστον άγνοούν σχεδόν πέρα για πέρα την υπόθεση. 'Ακόμα κι' αυτοί που παίρνουν τακτικά τά τεύχη των «Φοιτητικών Γραμμάτων» δεν πρόσεξαν σοβαρά την έρευνά σας, κι' αυτό απ' τον στενό και άοριστο χαρακτήρα των άρθρων σας.

Θά προτιμούσα δηλαδή, ή κεντρικότερη ιδέα της προσπάθειας νά γραφτή με μεγάλα χιτυπτά και «πανηγυρικά» στοιχεία, με λεζάντες κλπ. 'Όστε και εκείνος που άπλώς ξεφυλίζει το περιοδικό νά διαβάσει τά σχετικά με το ζήτημα. 'Ακόμα και ο τίτλος της έρευνας πρέπει νά ναι ποιά θετικός, χωρίς ερωτηματικά, χωρίς φιλοσοφική άσάφεια.

Πρόκειται για άγώνα και οι άγώνες κηρύσσονται με σαλπίσματα. Τελειώνω με τις καλύτερές μου ευχές για την επιτυχία της προσπάθειας και με την θερμή μου συμπάραση σ' αυτήν.

έλπιδες | Γ. ΔΑΤΣΕΡΗ

Διάβασα με πολύ προσοχή την έρευνα «Ούτοπία». Σάς συγχαίρω για την προσπάθειά σας, γιατί σ' αλήθεια για πρώτη φορά, μέσα στα τόσα χρόνια που είμαι φοιτητής, βλέπω τις πρώτες αναλαμπές της φοιτητικής δυναμικότητας. Χωρίς νά θέλω νά φανώ ύπαισιόδοξος, φοβάμαι, πώς θά χρειασθί πολύ καιρός για νά σάς καταλάβουν οι πολλοί. 'Η έλλειψη τέτοιων πρωτοβουλιών στο παρελθόν έκανε παράδοση σχεδόν την άκησσία και την ναθρότητα των νέων στα πεδία των συλλογικών εκδηλώσεων. Φεύγω από το Πανεπιστήμιο άπογοητευμένος για το όμαδιον πνεύμα των συναδέλφων μου, αν κι' αυτό δεν σημαίνει πώς δεν μπορεί ν' αλλάξει ή κατάσταση.

'Υπάρχουν πολλά παραδείγματα που ενισχύουν την άπογοήτευσή μου, αλλά ή παράθεση τους μονάχα κακό θά μπορούσε νά φέρη. Μ' όλα ταῦτα πιστεύω ότι δεν πρέπει μοιρολατρικά ν' ακολουθήσουμε ένα κακό παρελθόν του «όχι άδελφέ». 'Αρκεί νά βρεθούν οι πρώτοι που θά ξυπνήσουν τους πολλούς.

Στο πρώϊνό ρόφημα, που γίνεται με την συνδρομή του ΠΙΕΠ και της ΕΦΕΠΦ, παρουσιάστηκαν φοιτηται που προτιμούσαν νά χρησιμοποιήσουν κύπελα που είχαν ήδη χρησιμοποιηθή, άντι νά τά πλένουν πρώτα. Ρίχτηκε ή άποψη νά τους αποκλείσουμε από το ρόφημα. 'Υστερα όμως, πρυτάνευσε ή ιδέα, νά τά πλένουμε τά κύπελα έμεις οι άλλοι και νά τά προσφέρουμε στους κυρίους αυτούς έτοιμα... Το άποτέλεσμα ήταν, νά μη ξαναπαρουσιάσθί τέτοιο κρούσμα.

Την προσπάθεια όμως αυτή πρέπει νά την προσέξη και το έπίσημο κράτος. Πρέπει νά υιοθετηθή πολιτική που νά ενισχύση τις πρωτοβουλίες των νέων, οι όποιοι άποβλέπουν στην καλύτερευση της ζωής μας. 'Αλλοίμονο αν ή άρτηραιοσκληρωση έπεκταθή μέχρι σε μάς.

'Όταν ή «ώραία τρέλλα» της θυσίας έπεκταθή σ' όλους τους νέους και την νιώσουμε και μάς νιώσουν, τότε δεν θά υπάρχουν πιά ούτοπίες με ερωτηματικά...

άλλες κατευθύνσεις | Ν. Μ.

Πέρνω το θάρρος νά εκφράσω τη γνώμη μου πάνω στο ζήτημα πού, άξέπεινα, είχε τη πρωτοβουλία νά ανακησθή το περιοδικό μας. Φυσικά, το νά φέρη κανείς αντίρρησης σε μία τέτοια προσπάθεια δεν είναι γεγονός εύχάριστο ούτε και για κείνον που τις γράφει.

'Εν τούτοις, νομίζω πώς ενώ ζήτούμε την ρεαλιστική αντιμετώπιση των προβλημάτων μας δεν είμαστε οι ίδιοι ρεαλιστές. Και έξηγοῦμαι: Θέλουμε νά προσφέρουμε άνεϊ δικευτη χειρωνακτική εργασία. 'Αλλά ποιές ώρες θά γίνη αυτό; Βεβαίως όχι τις προΐνές ή τις πρώτες άπογευματινές. 'Αναγκαστικά, θά πρέπει νά εργασθούμε τά βράδια και τις Κυριακές. 'Όμως, και αν ύποτεθί ότι από τις ώρες αυτές της μελέτης θά θυσιάσουμε μερικές, ποιός θά μάς έπιβλέπει και θά μάς καθοδηγή, δεδομένου ότι είμαστε άνειδίκεντοι; Οί κανονικοί υπάλληλοι και εργοδότες εργάζονται άκριβώς τις ώρες που έμεις άπασχολούμεθα με το Πανεπιστήμιο και αναπαύονται τις ώρες που έμεις θά θέλουμε νά εργασθούμε.

'Αλλά και κάτι άλλο. 'Ας ύποτεθί ότι ξεπερνάμε αυτό το έμπόδιο. Τά έσοδα από τόσο λίγες ώρες εργασίας πόσα θά είναι και πού θά πιάσουν τόπο; Κι ύστερα πώς θά ξεπερασθί ή ένστικτώδης αίσθηση του συμφέροντος που κατέχει κάθε άνθρωπο και κάθε φοιτητή; Βέβαια σε άλλες χώρες έχουν γίνει πολλά πράγματα, αλλά είναι άραγε ίδιες οι συνθήκες σπουδών; Στή Γιουγκοσλαβία, όπως άκούμε, δουλεύουν οι φοιτηται δυο μήνες κάθε χρόνο και δημιουργούν πολλά. 'Όμως εκείνοι σπουδάζουν δωρεάν, πράγμα βέβαια που τους επιτρέπει ν' άφιερώσουν τις άδειες ώρες τους για το χτίσιμο του πανεπιστημίου τους. 'Ο 'Ελληνας φοιτητής θά προτιμούσε νομίζω νά εργασθί, όχι για νά καταθέση την άμοιβή του στο ταμείο του συλλόγου του, αλλά για νά έξοικονομήση διδάτρα κι έξέταστρα.

Τελος έχω νά παρατηρήσω ότι το «νέον πνεύμα» που κατά κάποιο τρόπο διαφημίζει το σύνολο της έρευνας είναι μάλλον άνύπαρκτο. Γιατί δεν κάνουμε τίποτε άλλο, στην ουσία, από τού νά προσθέτουμε στους τόσους άνειδίκεντους έργατες άλλες 3-4 χιλιάδες. Στην προκει-

μένη περίπτωση έχω να προτείνω την προσφορά έθελοντικής εργασίας χωρίς ανταλλάγματα για την ανοικοδόμηση ή την εξυπηρέτηση του κοινωνικού συνόλου, όπως πολλοί συνάδελφοί μας έχουν κάνει μέχρι τώρα σε διάφορες χώρες του κόσμου. Τότε υπάρχει το «νέον πνεύμα» των άφιλοκερδών Έλλήνων που πονούν και προσπαθούν για την πατρίδα τους και το λαό τους. Περιττό να προσθέσω ότι στην περίπτωση αυτή όλες οι παραπάνω επιφυλάξεις μου αίρονται αυτομάτως.

... και η γνώμη μας

Πήραμε κι' άλλα πολλά γράμματα γεμάτα ένθουσιασμό. Το μόνο πρακτικό αποτέλεσμα απ' όλα αυτά είναι, ότι κρατήσαμε τα όνόματα των συναδέλφων αυτών, για να τους καλέσουμε σύντομα, όταν θα χτυπήσουμε την πρώτη σκαπανιά.

Έξεινο όμως που λείπει από τους συναδέλφους μας είναι οι θετικές προτάσεις. Τι έργα μπορούν ν' αναλάβουν, να φτιάξουν οι φοιτητές; Πώς θα παρακάμψουν τις αντιδράσεις; Αν είχαμε, π.χ. να σκάψουμε ένα δρόμο, δεν θα στερούσαμε την δουλειά από ένα σωρό εργατίες; Ακόμη και στο φυτόμα των δένδρων υπάρχουν ειδικά συνεργεία. Όλες δηλαδή οι πιθανότητες για την εξόρμησή μας λιγοστεύουν;

Με λίγα λόγια: Τόν ένθουσιασμό κρατείστε τον, όταν θάρθη ή στιγμή των έργων. Τώρα χρειάζονται θετικές προτάσεις, πραγματοποιήσιμες, που να μην έρχονται σ' αντίθεση με τα συμφέροντα άλλων καθός και κριτική των απόψεων, όπως διατυπώνονται από τους συναδέλφους.

Ακόμη θέλουμε και προσφορές έθελοντικής δουλειάς. Ανιδείκευτη στην αρχή, ώστε ν' άρχίσουμε να συγκροτούμε τις ομάδες μας.

μερικά έρωτήματα....

Σε τί συνίσταται η άλλαγή για την οποία μιλάει ολόκληρος ο ελληνικός λαός;

Ποιά είναι η θέση των νέων σ' ένα λαό που ζητάει την άλλαγή;

Ποιές ιδιότητες λείπουν από τους νέους για να ανταποκριθούν στο αίτημα της αλλαγής και κάτω από ποιές προϋποθέσεις θα τί αποκτήσουν;

*Απαντήσεις λιγόλογες, δεκτές και στα τρία έρωτήματα μέχρι 24.4.56. *Η πρώτη βραβεύεται, με 100 δρχ., και με μία συνδρομή ενός έτους. *Η δεύτερη με λογοτεχνικό βιβλίο και με συνδρομή έτους. Οι τρεις επόμενες με εξάμηνες συνδρομές των ΦΟΙΤΗΤΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ.

πού οι άπαντήσεις τους βραβεύονται

ΝΤΙΝΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Οι άνθρωποι αισθάνονται πάντα την ανάγκη του τραγουδιού, γιατί με το τραγούδι εξωτερικεύουν καλύτερα τις χαρές και τις λύπες τους κι' ότι ο λόγος δε μπορεί μόνος του να εκφράσει. Γιατί ο λόγος, όσο αυθόρμητος και δραματικός κι' αν είναι, δεν έχει το πλούτος εκείνο του τραγουδιού, που, με τη μουσική και την ποίηση και πολύ συχνά με το χορό, ζωντανεύει κάθε τρικύμισμα και ρίγος της ψυχής μας. Και δεν υπάρχει ρυθμός που να μη μας συγκινεί—κάθε τραγούδι είναι ή αποκάλυψη ενός καινούργιου κόσμου—δταν αφήνουμε την καρδιά μας να τόν δεχτεί χωρίς προκατάληψη.

Τά παλιά δημοτικά τραγούδια, γεμάτα λεβεντιά και άρρενωπότητα, άλλοτε δραματικά κι' άλλοτε ειδυλλιακά, με τη ζωή του χωριού και της στάνης, ξυπνούν μέσα μας, δι' τοις στίβας ή παράδοση κι' ότι κυλάει από αιώνες μες στο αίμα μας. Τά κρητικά, τά μοναχικά, τά ρομελιώτικα, ανάλογα με την καταγωγή του καθενός, ζωντανεύουν τη νοσταλγία για τόν τόπο που ζήσαμε, τόν σπιτι που μεγαλώσαμε, τις γειτονίες όπου αισθανθήκαμε την πρώτη άνατριχίλα της

έφηβείας. Τά ρεμπέτικα μας κάνουν μελαγχολικούς, γιατί είναι ζυμωμένα με τόν βαθύτερο καημό που μας τυραννάει, με τόν μεράκι που μας τρώει, άπλώνουν στα μάτια μας τά πιό ρημαγμένα τοπία της ψυχής μας. Έχουν κι' αυτά χάρη και λεβεντιά, σαν τά δημοτικά τραγούδια, μιά λεβεντιά όμως τραυματισμένη από τη μιζέρια της ζωής. Άλλά και τά παλιά τροπάρια της έκκλησίας μας, μέσα στο σύθαμπο κατανυκτικών έσπερινών, ξυπνούν βαθιά μας τη νοσταλγία και τόν δραμα ενός άλλου κόσμου, που σμίλεψαν απ' τά μικρά μας χρόνια ή πίστη κι' ή χριστιανική άνατροφή. Όμως τά ανατολίτικα τραγούδια, με τόν αισθησιασμό και τη λαγνεία τους, μας κάνουν να στροβιλιζόμαστε σ' ένα ρίγος, όπου τά πιό βαθιά έρωτικά ένστικτα ζητούν να ξεθυμάνουν άπελπισμένα. Άκόμα πιό πολύ οι έξωτικοι χοροί δυναμώνουν μέσα μας τόν πόθο για μιά έλεύθερη ήδονική ζωή, μακριά από τόν πολιτισμό και την τυραννική ήθική. Άκόμα και τά αισθηματικά τραγούδια, που μας έρχονται από την Εύρώπη, άλλοτε ζαχαρωμένα κι' άλλοτε μελοδραματικά, τ' αγαπούμε κι' αυτά, όχι μόνο γιατί πολλές φορές έτυχε να λικνιστούμε

στούς ρυθμούς τους, αλλά και γιατί με τόν πιό εύκολο τρόπο μιλούνε για ό,τι καθημερινά ζούμε κι αισθανόμαστε. "Όμως ή τζάζ, αυτός ό πρωτόγονος άμερικανικός ρυθμός, τί άβύσσους αισθημάτων δέν ξανοίγει μπροστά μας! "Ένα ζώο μουγκρίζει έτοιμοθάνατο, ό άνθρωπος χάνεται μέσ στην άνατριχιαστική έρημιά, ένα μαχαίρι γλιστράει στο μαλακό σώμα θρήνος πού δέν ξέρει σταματημό, πάθος πού δέν έχει όρια και φραγμό - τό χάος μιås ψυχής πού μεγάλωσε στην έξαψη και τούς εφιάλτες...

"Υπάρχουν τόσοι ρυθμοί, όσες και οί πτυχώσεις τής ψυχής μας! Κρίμα μονάχα πού οί πιό πολλοί άνθρωποι δέ μπορούν νά χαρούν όλα μαζί τά τραγούδια, ν' άνοιξουν τ' αυτιά και τήν καρδιά τους σέ κάθε ρυθμό, άπ' όπου κι άν έρχεται, ό,τι κι άν εκφράζει. "Άλλος από καταγωγή, άλλος από άνατροφή και οί πιό πολλοί από ίδιουσγκρασία άπομονώνουν σιγά-σιγά τόν έαυτό τους από ό,τι δέν τούς συγκινεί: κ' έτσι λατρεύουν μονάχα ό,τι βαθύτερα τούς δονεί και τούς γοητεύει. "Άλλοι αγαπούν τά αισθηματικά τραγούδια, κυρίως οί ρομαντικοί ή εκείνοι πού αισθάνονται βολεμένοι στή ζωή. "Όμως εκείνοι πού αισθάνθηκαν έστω και μιά φορά μο-

νάχα τó μαχαίρι νά φτάνει στο κόκαλο κι όσοι ζητούνε τó άπόλυτο, ξεπερνώντας τούς στενούς φράχτες πού από παντού τούς περιζώνουν, δίνουν τήν ψυχή τους άκέρια στους σπασμένους ρυθμούς και τά τυραγνισμένα λόγια. Στην πιό πονεμένη στιγμή τους ένα πονεμένο τραγούδι φιθύρισαν κι όταν πάλι τσακίστηκαν από τή ζωή, πάλι με τó τραγούδι ξαλάφρωσαν από τόν καημό πού τούς βάραινε τά στήθεια. Κι αυτό τó τραγούδι τó αγαπούν πιά σά φίλο, σάν πρόσωπο θερμά αγαπημένο--όταν τó πρωτάκουσαν καινούργιος κόσμος είχε άνοιχτεί μπροστά τους, κι όταν τó ξανακούνε, ύστερα από καιρό, ξυπνούνε μέσα τους θαμμένες εικόνες και αισθήματα από τότε πού τó είχαν πρωτοτραγουδήσει, θαρρείς και τó τραγούδι αυτό είχε φυλάξει μέσα του, σά μαργαριτάρι, ό,τι μπορούσε νά περισωθεί από τó χρόνο και τή φθορά...

"Έτσι τά τραγούδια βαθαίνουν πιό πολύ τήν ανθρωπιά μας, τήν έκλεπτύνουν σιγά-σιγά και μερικές φορές μίας βοηθούν νά ξεπεράσουμε τó μικρό έαυτό μας και νά μπορέσουμε νά χαρούμε τή μουσική στην πιό τέλεια έκφρασή της και τήν ποίηση στην πιό γοητευτική της μορφή.

Β Ρ Ο Χ Η

*"Υγρά τά μονοπάτια τών πουλιών
Από τó κλάμμα τ' ουρανού.*

*Με ξένο δάκρυ κλαίνε τά πέταλα τού ρόδου
Στήν άκρη τού κλαδιού διαιάζει τó βέλος τής βροχής
Σάν χαμόγελο σέ πικραμένο άχέλι*

*Σύννεφα - έννοιες μου εσείς!
Σέ ποιås καρδιάς τήν άλχημεία
Θά γίνειτε δάκρυα
Γιά τά μονοπάτια τών ελπίδων μου;*

*"Από τó βυθό τής ωκεάνιας θλίψης μου
Θ' ανασούω τά μαργαριτάγια γιά ν' άνθίσουν
Στό στείρο πεταλούδισμα τών βλεφάρων
Και θά είναι
Σάν πικραμένο άχέλι πού ψάχνει
Νά βρη ένα χαμόγελο.*

Γ. Κ. ΖΩΓΡΑΦΑΚΗΣ

ΣΟΕΛΙΤΣΙΟ
διευθυντού φοιτη-
τικού περιοδικού.

ΥΟΤΡΟΙΤ
ΝΑΥΟΚΑΤΟΥ

ΠΜ, ΑΠΤ
004 ΧΝΥ
004 ΟΟΟ

004 ΙΤΑ
004 ΙΤΑ

004 ΙΤΑ
004 ΙΤΑ

004 ΙΤΑ
004 ΙΤΑ

004 ΙΤΑ
004 ΙΤΑ

004 ΙΤΑ
004 ΙΤΑ

004 ΙΤΑ
004 ΙΤΑ

004 ΙΤΑ
004 ΙΤΑ

004 ΙΤΑ
004 ΙΤΑ

004 ΙΤΑ
004 ΙΤΑ

004 ΙΤΑ
004 ΙΤΑ

004 ΙΤΑ
004 ΙΤΑ

004 ΙΤΑ
004 ΙΤΑ

004 ΙΤΑ
004 ΙΤΑ

004 ΙΤΑ
004 ΙΤΑ

ΦΟΙΤΗΤΙΚΟΣ

ΤΥΠΟΣ ΣΤΗΝ

Ινδονησία

Μεγάλο ρόλο στή ζωή τής 'Ινδονησίας παιζει ό φοιτητικός τύπος τής χώρας αυτής, με τήν συμβολή του στή δημιουργία τής νεαρής δημοκρατίας. Γιά νά αντι-

ληφθή κανείς τήν σημασία τού φοιτητικού τύπου θά πρέπη νά έχη υπ' όψη του τήν γενικότερη κατάσταση τής χώρας. Φυσικά, όταν σκεφθή κανείς τά 80% τών ανάλαφρήτων Ινδονησιών, δέν είναι δύσκολο νά αντίληφθούμε πώς ό φοιτητής είναι ένα σημαντικό κεφάλαιο.

Ό Σοεκάρο και οί άλλοι ηγέτες τής χώρας εύρισκονταν επί κεφαλής τών συμπατριωτών τους όταν ήταν άκόμη σπουδαστές. Θά πρέπη νά τονισθί ότι σ'όλους τούς αγώνες γιά τήν ανεξαρτησία, οί φοιτηται υπήρξαν οί ηγέτες και οί πρωτοπόροι. Κατά τήν διάρκεια τών τελευταίων χρόνων (1945-50) υπήρχαν 5 φοιτητικά τάγματα στην 'Ιάβα και δύο στην Σουμάτρα, πού και σήμερα άκόμη, παρ' όλο ότι διαλύθηκαν άποτελούν σημαντική δύναμη.

Σήμερα τά 50% τών σπουδαστών είναι δάσκαλοι και καθηγηταί. Δέν είναι δύσκολο νά βρη κανείς σ' όλες τις έπαρχιες σχολεία πού ιδρύθηκαν και διευθύνονται από φοιτητάς πού κατάλαβαν ότι ή ανάγκη δημιουργίας εκπαιδευτικών ιδρυμάτων ήταν πολύ μεγάλη και άπαιτούσε τήν προσφορά έθελοντών, Ικανών νά έπαν-

δρώσουν τά δημοτικά και τά γυμνάσια πού ίδρυε τó υπουργείο Παιδείας. Άκόμη θά πρέπη νά τονισθί ή δημιουργική συμμετοχή τών φοιτητών στην πολιτική ζωή τής χώρας. Στο προηγούμενο υπουργικό Συμβούλιο συμμετείχε ως ύπουργός και ένας σπουδαστής.

Λόγω τής σπουδαιάς, όπως φαίνεται από τά όσα είπαμε, θέσεως τήν όποία κατέχουν οί φοιτηται στην κοινωνία τής 'Ινδονησίας, ό τύπος τους είναι μιά άναμφισβήτητη δύναμη.

Τόν Ινδονησιακό φοιτητικό τύπο μπορούμε νά τόν κατατάξουμε σέ τρεις κατηγορίες. Στην πρώτη ανήκουν τά έντυπα πού ασχολούνταν με φοιτητικά μόνο ζητήματα, στή δεύτερη έκείνα πού αναφέρονται σέ έπιστημονικά και τεχνικά ζητήματα και στην τρίτη οί εκδόσεις γενικότερου ένδιαφέροντος πού περιλαμβάνουν άρθρα γιά τήν πολιτική, τά οικονομικά, τήν πνευματική καλλιέργεια κ.τ.λ.

Τά έντυπα τής τελευταίας αυτής κατηγορίας συμβάλλουν σέ μέγιστο βαθμό στην επίλυση τών έθνικών προβλημάτων και βοηθούν στή διαμόρφωση τής κοινής γνώμης. Φυσικά, κάθε περιοδικό έχει τήν άποψή του. Προσπαθεί, όμως, πάντα νά είναι αντικειμενικό. Καταλαβαίνουμε πώς ή λέξη «αντικειμενικότης» είναι πάρα πολύ σχετική, και στην κόσμο τού τύπου και τών πληροφοριών δέν σημαίνει παρά μόνο ένημέρωση τού κοινού και ίκα-

Από τίς κατακτήσεις τών
Νέων σ' όλόκληρο τόν κόσμο.

Ψυχὴ στὸ κῶμα

ΓΙΩΡΓΟΥ
ΝΤΡΟΓΚΟΥΛΗ

—“Οχι παιδί μου, ὄχι Νίκο μου, νὰ χαρῆς. Μείνε! Μείνε κοντά μας. Κοντά σὲ τὴ μανούλα σου πού τόσο σ'ἀγαπᾷ. Ἐδῶ κοντά μου. Ἐδῶ στὸ νησί μας. Στὸν ἀγαπημένο μας «Βράχο». Πού ἔχει τόσα καλά. Πού τόσο τ'ἀγαπᾷς. Τί θές νὰ πᾶς ἀντίπερα; Ἔτσι μόνος! Σκέψου το γιέ μου. Εἶναι μακριά. Λίγοι τὴν ξέρουν. Ἄστους αὐτούς. Ἐμεῖς ἐδῶ μαζί θὰ ζήσουμε. Ἐλα πέσμου ὅτι δὲν πᾶς. Μετανοιώσεις; Ναι; Σκέψου καλλίτερα....

→ νότης στὴν ἀντιμετώπιση τῆς ζωῆς. Ἄπ' αὐτή, ὅμως, τὴν ἀποψη, ὁ φοιτητικὸς τύπος εἶναι, καὶ θὰ ἐξακολουθήσει νὰ εἶναι, ἓνα δυναμικὸ ὄργανο γιὰ τὴν δημιουργία ἐποικοδομητικῶν ἰδεῶν.

Τὰ φοιτητικὰ ἐντυπα φθάνουν στοὺς ἀναγνώστες κυρίως ταχυδρομικῶς καὶ τὰ σημαντικώτερα ἀπ' αὐτὰ ἔχουν τὴν ἐνίσχυση τῆς κυβερνήσεως, ἡ ὁποία τὰ διατέμει σὲ ὅλη τὴν χώρα γιὰ νὰ χρησιμεύσουν ὡς πηγὲς πληροφοριῶν γιὰ τὸ λαὸ καὶ τὶς ἀρχές. Ἡ κυκλοφορία τοῦ φοιτητικοῦ τύπου τῆς Ἰνδονησίας, ἀν συγκριθῆ με ἔκεινη τοῦ ἄμερικανικοῦ, δὲν εἶναι βέβαια μεγάλη. Ὁμως, τηρουμένων τῶν ἀναλογιῶν, κυκλοφορία τριῶν ἕως πέντε χιλιάδων φύλλων εἶναι μεγάλο πράγμα γιὰ τὴν Ἰνδονησία. Τὸ γεγονός ὅτι τὰ φοιτητικὰ περιοδικὰ φθάνουν ὡς τοὺς ἡγέτες τῆς χώρας καὶ τὸ ὅτι πολλὰ ἄρθρα τοῦ φοιτητικοῦ τύπου ἀναδημοσιεύονται στὶς ἐφημερίδες, δείχνει ὅτι ἀποτελοῦν μιὰ ὑπολογισίμη δύναμη.

Τὸν περασμένο χρόνο συνήθηε στὸ Καλιουράγη ἡ πρώτη συνέλευση τῶν ἐκδοτῶν σπουδαστικῶν ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν στὴν ὁποία ἔλαβαν μέρος 60 ἀντιπρόσωποι ἀπ' ὅλη τὴν χώρα. Ἀπεφασίσθη, μεταξύ ἄλλων, ἡ ἴδρυση ὀργανώσεως ἐκδοτῶν φοιτητικοῦ τύπου καὶ ἡ δυνατότης συγκλήσεως Πανασιατικῆς διασκέψεως ἐκδοτῶν. Τὸ τελευταῖο αὐτὸ κρίθηκε ἀπαραίτητο γιὰ τὴ σύμφιξη τῶν πολιτιστικῶν δεσμῶν τῶν ἀσιατικῶν χωρῶν εἶναι δὲ εὐ χάριστο τὸ ὅτι ἡ ἰδέα αὐτὴ ἔγινε δεχτὴ μ' ἐνθουσιασμό στὴ Μανίλα καὶ τὸ Τόκιο.

—“Οχι μάνα, θὰ πάω. Θὰ πάω. Μὴ με κρατήσεις. Ἄφησέ με μάνα. Δόσμου τὴν εὐχή σου. Τὴν εὐχή σου μανούλα μου... Οἱ ἄλλοι γιατί;

— Πῆγαν με τὴν μαούνα παιδί μου. Τὴν κορβέτα τ' ἀφέντη.

— Θὰ πάω κι' ἐγώ.

— Μὰ θέλει ναύλα παιδί μου.

— Ὡ μάνα... μάνα μου, γιατί μὴν τὸ λές.

— Ἄστους παιδί μου ἄστους αὐτούς.

—“Οχι μάνα θὰ πάω. Θὰ πάω μόνος μου. Μὲ τὸ βαρκάκι μας.

— Σῶπα παιδί μου. Τί λές. Μὲ τὴ «Σαῖτα» μας. Μὲ καρυδότσουφλο.

— Ναι μάνα θὰ δῆς. Θὰ πάω. Ἐλα τώρα μὴν κλαῖς. Γέλασε. Γέλασε μανούλα μου, καὶ φίλησέ με.

Νερό, ἀέρας, κύματα. Θεέ μου, κόλαση. Ὁ οὐρανὸς ἔπεσε. Ψηλά ἡ θάλασσα. Ὁ λιβάς κόντρα. Βροχὴ καθῶρι. Ἀντάρα. Σφεντόνα τὰ σύννεφα καταπάνω. Πᾶν' τὰ θεμέλια τῆς γῆς. Σούζα ἡ σκάφη. Ὑστερα μακροβουτικῶμα ἐπάνω. Σπρωξιά στὰ δίπλα. Θεέ κοίτα... Μή!! τίποτα. Δόξα σοι. Ἄχ πάει τὸ τιμόνι.

— Μάνα μου ποῦσαι....

Βογγᾶ ἡ «Σαῖτα». Πέφτει. Ξαναβαίνει καὶ ξαναπέφτει. Μαῦρα τὰ σπλάγχνα τῆς θάλασσας, ἴσως καὶ τῆς ζωῆς ἔτσι εἶναι. Κι' ἄλλο γιουρούσι. Τὸ κύμα παίρνει φόρα. Σηκῶνεται ψηλά. Στὴ φούχτα ὁ ἀέρας καὶ τὸ τραβᾷ. Σκύβει ἡ «Σαῖτα». Μάταια ὅμως. Τὴν ἄρπαξε στὰ καπούλια. Διπλοχαρίζεται βογγώντας. Ψηλά ἐκεῖνος νὰ κρατηθῆ. Νὰ ἡ καρῆνα. Πιάσου... Γρήγορο τὸ νερὸ νὰ κλείση τὸν τάφο.

— Ἄχ Μάνα....

— Πέσε πὶδ ἔξω καπετάνιο.

— Τ' εἶναι μωρῆ;

— Πτώμα!... Ὁ γιὸς τῆς Φραγκογιαννοῦς... Τὸ ἄμιο!!

— Μωρῆ ποῦ πῆγαίνε...

... τὴ γνώση χάλευε.

ΠΡΙΝ 200 ΧΡΟΝΙΑ

ΓΕΝΝΗΘΗΚΕ ἘΝΑΣ ΜΕΓΑΛΟΣ

Μότσαρτ

Φανῆς Μέλφου

Οἱ ἄνθρωποι συνηθίζουν νὰ ἀδιαφοροῦν γιὰ τοὺς μεγάλους καλλιτέχνες ὅταν αὐτοὶ βρίσκονται ἀκόμη στὴ ζωῆ. Τοὺς ἀρνοῦνται κάθε ἠθικὴ καὶ ὕλικὴ ὑποστήριξη. Ἀργότερα ὅμως μετανοιωμένοι τοὺς προσφέρουν εὐλαβικὲς τιμὲς καὶ συγκινημένοι καταθέτουν στεφάνια στοὺς τάφους τους. Στὸν κανόνα αὐτὸ δὲ μποροῦσε φυσικὰ νὰ ἀποτελέσει ἐξαιρέση ὁ Wolfgang Amadeus Mozart.

Ὁ Mozart γεννήθηκε στὶς 27 Ἰανουαρίου 1756, στὴν αὐστριακὴ πόλη Σάλτσμπουργκ, πού ἦταν τότε πρωτεύουσα καὶ ἔδρα ἐνὸς ἐκκλησιαστικοῦ πριγκιπάτου. Βοισκόμαστε στὴν ἐποχὴ τοῦ ὀλοκληρη ἡ Εὐρώπη ἦταν χωρισμένη σὲ μικρὰ πριγκιπάτα. Ἡ ἀριστοκρατία τοῦ κάθε πριγκιπάτου, συγκεντρωμένη γύρω ἀπὸ τὴν Αὐλή εἶχε σὰ μοναδικὸ της σκοπὸ τὸ πῶς θὰ μπορέσει νὰ διασκεδάσει καλύτερα καὶ κυρίως πῶς θὰ μπορέσει νὰ ἐπιδειχθεῖ περισσότερο. Οἱ μουσικοὶ θεωροῦνταν σὰν ὑπέρτερες ὑποχρεωμένοι νὰ διασκεδάσουν τοὺς ἀριστοκράτες. Κι αὐτοὶ ἔβρισκαν τὴ μουσικὴ σὰν ἓνα τρόπο γιὰ νὰ ξεχνοῦν τὴν ἄνία τους.

Σὲ μιὰ τέτοια κοινωνία γεννήθηκε καὶ ἔζησε ὁ Mozart. Ὁ πατέρας του, Λεοπόλδος, ἦταν ἀριστος βιολονίστας, συνθέτης, παιδαγωγὸς καὶ ὑποδιευθυντὴς τῆς ὀρχήστρας στὴν Αὐλὴ τοῦ Σάλτσμπουργκ. Ἀπὸ πολὺ νωρὶς ὁ Λεοπόλδος κατάλαβε

ὅτι ὁ γιὸς του—πού ἦταν τότε 3 χρονῶν— εἶχε καταπληκτικὲς μουσικὲς ικανότητες καὶ ἀποφάσισε νὰ ἀναλάβει ὁ ἴδιος τὴ μουσικὴ διαπαιδαγώγησή του. Ὁ πατέρας ἦταν αὐστηρὸς δάσκαλος καὶ ὁ γιὸς ἐπιμελὴς μαθητὴς. Καὶ τὸ ἀποτελεσμα δὲν ἄργησε νὰ φανεῖ. Στὰ ἔξη του χρόνια ὁ μικρὸς Mozart ἀρχίζει τὶς καλλιτεχνικὲς του περιοδεῖες στὶς μεγαλοπόλεις τῆς Εὐρώπης καὶ στὰ ἐπτὰ βλέπει τὸ ὄνομά του τυπωμένο στὶς μουσικὲς του συνθέσεις. Ὁ κόσμος δέχεται μὲ θαυμασμὸ καὶ συγκίνηση αὐτὸ τὸ «παιδί-θαῦμα». Κι αὐτὲς ἀκόμη οἱ Αὐλὲς τοῦ Μονάχου καὶ τῆς Βιέννης ἀνοίγουν στὰ 1782 τὶς μεγαλὲς τους πύλες γιὰ νὰ δεχτοῦν τὸ λιλιπούτειο καλλιτέχνη. Ὁ Λεοπόλδος θέλει νὰ παρουσιάσει τὸ γιό του σ' ὅλο τὸν κόσμο. Γι' αὐτὸ καὶ συνεχίζει τὶς περιοδεῖες στὴ Νότιο καὶ Δυτικὴ Γερμανία, στὸ Βέλγιο, στὸ Παρίσι, στὴν Ὀλλανδία, στὴν Ἑλβετία καὶ στὴν Ἰταλία. Ὅλοι μιλοῦν γιὰ τὸ μικρὸ καὶ αὐθόρμητο «παιδί-θαῦμα». Ἀπὸ τὸ Μιλάνο, τὴν Πάδουα, τὴ Μπολόνια, τοῦ παραγγέλουν συνεχῶς ὅπερες καὶ ἡ Φιλαρμονικὴ Ἀκαδημία τῆς Μπολόνια τοῦ ἀπονέμει τὸ παράσημο τοῦ Χρυσοῦ Σπιρουνοῦ.

Τὰ ἐφηβικὰ του χρόνια περνῶν μὲσα σὲ περιοδεῖες. Στὰ 1777 πηγαίνει στὸ Μανχάιμ, ὅπου ἐρωτεύεται τὴν ὄμορφη Ἀλοῖζα Βέμπερ. Μὰ ὁ πατέρας του δὲ

δέχεται τὴν ἔνωση αὐτή. Ἔτσι, ἀναγκαστικά, ὁ νεαρός Mozart φεύγει γιὰ τὸ Παρίσι, ὅπου τὸν περιμένουν καινούργιες ἀπογοητεύσεις. Αὐτοὶ ποὺ σαγηνεύονταν πρὶν λίγα χρόνια ἀπὸ τὸ «παιδί-θαῦμα», τὸν ἔβλεπαν τώρα σὰν ἐπικίνδυνο ἀντίπαλο καὶ θεωροῦσαν τὸ θαῦμα ὡς αὐτονόητο, ἐφ' ὅσον ὁ Mozart ἦταν πιά ἕνας ὄρμος καλλιτέχνης. Γι' αὐτὸ καὶ ἀποροφημένοι ἐντελῶς ἀπὸ τὸν «ἐμφύλιο πόλεμο» ποὺ συνεχιζόταν ἀνάμεσα στοὺς ὀπαδοὺς τοῦ Γκλουκ καὶ τοῦ Πιτινί, ἀδιαφόρησαν γιὰ τὸν ἐρχομὸ τοῦ Mozart. Τὴν ἐποχὴ αὐτὴ χάνει καὶ τὴν πολυαγαπημένη του μητέρα καὶ βρῖσκεται ξαφνικά στὸ Παρίσι ὀλομόναχος καὶ ἀπελιπμένος. Στὰ 1782 παντρεύεται, χωρὶς τὴν ἄδεια τοῦ πατέρα του, τὴν Κωσταντζα Βέμπερ, ἀδελφὴ τῆς Ἀλοΐζας καὶ ἀρχίζει μὲ καινούργια ὄρεξη τὶς συνθέσεις του. Τὸν Ἰούλιο τοῦ 1782 γράφει τὴν ἀθάνατη ὄπερα «Ἀπαγωγή ἀπὸ τὸ Σεράϊ». Τὸ 1785 γράφει τὰ ἔξι κουαρτέτα γιὰ ἔγχορδα, ἀφιερωμένα στὸν Ἰωσήφ Χάυντ, τὸ 1786 τὴν ὄπερα «Οἱ γάμοι τοῦ Φίγκαρο» καὶ τὸν ἄλλο χρόνον πρωτοπαρουσιάζει τὴν ὄπερα «Δὸν Ζουάν». Μὰ οἱ σωματικὲς δυνάμεις ἀρχίζουν νὰ ἐγκαταλείπουν τὸ μεγάλο Δημιουργό. Ἡ φτώχεια καὶ ἡ ὑπερκόπωση κλονίζουν ἀκόμη περισσότερο τὴν υγεία του. Ἐπιχειρεῖ μιὰ τελευταία περιοδεία στὴ Γερμανία, χωρὶς ὅμως κανένα σημαντικό ἀποτέλεσμα. Βρῖσκεται στὰ τελευταία χρόνια τῆς ζωῆς του καὶ ὅμως συνεχίζει νὰ χαρίζει στὴν ἀνθρωπότητα ἀθάνατες δημιουργίες. Τὸ 1791 τὸ ἄστρο τοῦ Mozart λάμπει γιὰ μιὰ ἀκόμη φορὰ μὲ τὴν ὄπερα «Μαγεμένος Αὐλός». Ὅλοι ἀρχίζουν νὰ θυμούνται πάλι τὸν περίφημο συνθέτη καὶ τοῦ στέλλουν παραγγελίες γιὰ καινούργια ἔργα. Μὰ εἶναι κάπως ἄργα. Ὁ Mozart νιώθει πὼς θὰ πεθάνει, αὐτὸ ὅμως δὲν τὸν πειράζει καθόλου. Ἐχει συνηθίσει τόσο πολὺ στὴν ἰδέα τοῦ θανάτου ποῦ, ὅπως λέει καὶ ὁ ἴδιος, τὸν θεωρεῖ σὰν «τὸν ἀληθινὰ καλύτερο φίλο τοῦ ἀνθρώπου». Ἐαπλώνει τὸ

βράδι χωρὶς νὰ νιάζεται ἂν θὰ ξυπνήσει ποτέ. Τότε εἶναι ποῦ παίρνει μιὰ παραγγελία γιὰ ἕνα Ρέκβιεμ (νεκρώσιμη ἀκολουθία). Εἶναι τόσο ἐπηρεασμένος ἀπὸ τὸ θάνατο, ὥστε αἰσθάνεται πὼς τὸ γράφει γιὰ τὸν ἑαυτὸ του τὸν ἴδιο. Τὸ Ρέκβιεμ ἔμεινε δυστυχῶς ἀτελείωτο γιατί στὶς 5 Δεκεμβρίου 1791 ὁ Mozart πέθανε φτωχός, ἀρρωστος καὶ ξεχασμένος ἀπὸ φίλους καὶ συγγενεῖς. Στὴν τελευταία του κατοικία δὲν τὸν συνόδευε κανένας, γιατί τὴν ὥρα ποῦ τὸν πῆγαιναν στὸ νεκροταφεῖο ξέσπασε τρομερὴ θύελλα· καὶ οἱ νεκροθάφτες τὸν ἔρριξαν στὸν κοινὸ τάφο τῶν φτωχῶν.

Ὁ Mozart ἔμεινε σ' ὅλη του τὴ ζωὴ ἕνα εὐαίσθητο παιδί μὲ ἀδύνατο χαραχτήρα. Ἡ ζωὴ τοῦ ἀγνήθηκε τὴν εὐτυχία, τὴν οἰκονομικὴ εὐχέρεια καὶ τὴν υγεία ἀκόμη. Κι ὅμως κανεὶς δὲ μπορεῖ νὰ πει πὼς στὰ ἔργα του παρουσιάζεται ἕνας ἀνθρώπος θλιμμένος, γκρινιάρης ἢ ἀπαισιόδοξος. Εἶχε πάντα τὴν ἱκανότητα νὰ κρύβει τὸν πόνο του καὶ νὰ πνίγει τὸ λυγμὸ του κάτω ἀπὸ ἀπαλὲς καὶ γλυκὲς μελωδίες.

Μὲ τίς ὀπερὲς του ὁ Mozart ἀναγνωρίστηκε σὰ μιὰ παγκόσμια μεγαλοφυΐα. Δὲν ἀκολούθησε οὔτε τὴν ἰταλικὴ οὔτε τὴ γαλλικὴ παράδοση, ἀλλὰ γιὰ πρώτη φορὰ αὐτὸς συνεδύασε τὴ θεατρικὴ ἐκτέλεση μὲ τὴ συμφωνία. Ἀνέβασε τὴν ὄπερα στὸ ἐπίπεδο τῆς πνευματικῆς δημιουργίας, πολὺ περισσότερο ἀπ' ὅ,τι κατορθώσε ὁ Γκλουκ. Ὁ Mozart θεωρεῖται ὁ πῶς πλαστικὸς ἀπὸ τοὺς μουσικοὺς δημιουργοὺς. Αὐτὸ μᾶς τὸ δείχνουν, ὄχι μόνο οἱ ὀπερὲς του, ἀλλὰ ὅλα του τὰ ἔργα. Στὶς συμφωνίες καὶ τὰ κουαρτέτα του συμπληρώνει τὸν Χάυντ καὶ μᾶς προετοιμάζει γιὰ τὴν ἐπανάσταση ποῦ λίγο ἀργότερα θὰ ξεσηκώσει ὁ Μπετόβεν.

Σήμερα θεωρεῖται σὰν ἕνας ἀπὸ τοὺς πῶς κλασσικοὺς συνθέτες, ἂν καὶ αὐτὸ δὲν εἶναι ἀπόλυτο, γιατί ἡ μουσικὴ δὲ μπορεῖ νὰ ζήσει πνευματικὰ ἔξω ἀπὸ τὸ ρομαντισμὸ.

ΒΟΥΡΜΠΙΑΝΗ Ἀπολιθώματα παλιά... — τῆς Σκέψης —
 τοπεῖα, προσωπογραφίες,
 ριομάτα ἀπο τὴ χάρις τῆς ἀγάπης,
 μὲ πόσο πόνο, ἔξοριε, ὀλοένα
 σὰς ψηλαφοῦν τὰ χέρια τῆς καρδιάς μου
 ἢ σὰς ἐπιένουνε τὰ δάκρυα τοῦ νόστου,
 κειμήλια ἱερῆς χαρᾶς. — Πατριδὲς!..
 Γ. ΒΛΑΧΟΣ

ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΟΛΟΓΟΥΣΑ

ἐλευθερία

ΜΙΧΑΛΗ ΚΟΛΕΣΗ

Δ
 Ι
 Η
 Γ
 Η
 Μ
 Α

Ἐξω στάζουν ἀπαίσια οἱ στάλλες. Ἡ βροχὴ χτυπᾷ μονότονα τὰ τζᾶκια καὶ ἀφήνουν μονότονους τοὺς ἤχους κι' αὐτὰ τὰ πρωτότυπα πλήκτρα μὲ τοὺς παράξενους χτύπους κεντροῦν μονότονα τὸ εἶναι μου. Τὸν σκελετό μου βρῖσκω καθισμένο σ' ἕνα παλῶ γραφεῖο, ἀπομεινάρη κάποιου περασμένου μεγαλείου, ποῦναι στητὸ δῶ, πλάι στὸ ξεχαρβαλωμένο παραθύρι. Στὸ βάθος, κεῖ στὸ τζᾶκι, τριζοβολοῦν λίγα κουτσούρια, σπιθίζουν παράξενα μὲ μυστηριακὸ γούστο καὶ σὲ τραβοῦν ἀλόγιστα, ἂν τὰ πολυκοιτάξεις, σὲ κόσμουε παραδόξους μὲ μεγαλόσχημη γοητεία.

Κι' ἔχω μπρός μου ἕνα χαρτί μὲ σαραβαλιασμένους στίχους πάνω του. Νιώθω τὸ μεγαλεῖο κάποιας δόξας, βλέπω τὸ ὕψος τῆς, τὸ σχῆμα τῆς, μὰ δὲ μπορῶ νὰ τὸ ἐκφράσω μὲ λέξεις. Ζητῶ νὰ βρῶ σπάνια πετράδια γιατί τὸ κόσμημα ποῦ θὰ στολίσουν εἶναι ὀμορφο!

...Ἔ, σὺ! Τρέξε νὰ πεις νὰ ἠχήσουνε τὰ βουκίνα, καὶ κεῖ στὴν Ταϊτὴ κοχύλια καὶ ὄστρακα νὰ μαζωθοῦν ὄλοι οἱ σαλπικταδες, γιατί ὁ Ἄνδρῆς Γεωργίου, πέθανε! ...Παράξενο κι' ὄμως σωστό!

Μὲ τὸ χαμό του σχῆμα κάθε πράμμα, γεννιέται τ' αὐτὸματα σὰ θάμα!... Κι' ἔσβηνα καὶ σβήνω καὶ θὰ σβήνω λέξεις, στίχους καὶ ἴσως ὀλόκληρο θὰ τὸ ξεσχίσω μιὰ κι' εἶμαι ἀνήμπορος νὰ γράψω ἴσα μ' ἕνα χιλιοστὸ γιὰ τὴν ἀνδρεία κείνου. Κι' ὡς ρώτησα τὸν διπλανὸ μου φίλο γιὰ νὰ μάθω... ἄκουσα φωνὴ ν' ἀναστενάξει. Γύρισα γύρω-γύρω τὴ ματιὰ καὶ εἶδα ἕναν γέροντα κοντὰ μου ποῦ ἀκουμπισμένος στὸ ραβδί του μὲ τηροῦσε μὲ θολό, ἀπὸ τὴν πικράδα καὶ κούραση τῆς κοινωνίας, βλέμμα.

— Κάθε προσπάθειά σου νέε εἶναι χαμένη. Ἄφου μεις οἱ παλιοὶ σβήνομε κάθε καλὸ σου πόθο πάντοτε μὲ τὸ πνίξιμο.

Σὰν εἶπε χάθηκε σὰν ἴσκιος, σὰν τὸ φάντασμα ὁ γέρος. Ζήτησα τὴν βουλὴ τοῦ γέρου μου, τοῦ φίλου. Μὲ κοίταξε κι' αὐτὸς παράξενα γιὰ πράγματα ποῦ τοῦλεγα στ' ἀλόγιστα. Βλέποντας στὸ νοσηρὰ μου τράμα, τὸν ἀνθρώπο, ἀκολούθησα τῆς μοίρας μου τὰ χνάρια. Κοίταξα στιγμὲς ἀτέλειωτες τὸ κουρασμένο καὶ βιωργωμένο πρόσωπο τοῦ φίλου. Μὰ σὰν κουράσθηκα πῆρα τὶς στράτες στέλνοντας χαρτιά καὶ καλαμάρια στὰ πλάτια τοῦ μικροῦ σαρακοφαγομένου, λεκιασμένου μ' ὄμορφο γού-

στο, γραφείου μου. Βγήκα τρεχάτος τώρα και μόνον τότες λιγόστεψα τό βήμα μου σαν βρήκα ανήφορο. Πέρασα ένα ρέμα κι' έστριψα ζερβά ακολουθώντας κάποιο μονοπάτι.

— "Εί! έπί για ποῦ Νικολό.

Γύρισα κατά κεί ποῦ άκουσα τή φωνή... "Α, ναί! Μὲ τὸν μπάρμπα - Λευτέρη χρονάκια τώρα γνωρίζομαστε. Σάν ήμουν ἐγὼ μαρὸ παιδί τὰ λέγαμε καί ἰσιώναμε με γέλια καί χάχανα τὶς σκέψεις μου ποῦ πάντα ήτανε στραβὲς παραθεμάτες. Κι' ἄς ἔλεγα κουβέντες μεγάλων ἀνθρώπων με τοσοδούλια χεῖλια, δόστου αὐτὸς ἀτέλειωτα χαμόγελα με χασκομένο στόμα. Ὁ κύρ Λευτέρης ήτιαν νιὸς τότες, καί εἶχε ἕνα γιό. Τώρα εἶναι κυρτός. Δὲν ξέρω γιατί τὰ χρόνια θέλουν τὶς εὐθεῖες καί τὶς κάρουν ὅ,τι δήποτε ἐκτὸς ἀπὸ ἰσιάδες. Πήγα κοντά...

— Καλημέρα μπάρμπα!

— Καλῶς τον!

— Πῶς πάνε οἱ σοδιές;

— Κακά, ψυχρά κι' ἀνάποδα. Ἐστα να πᾶν στὸ διάτανο. "Εἰ ποῦ θὰ πᾶν; Ὅθ πᾶν, θὰ πᾶν μέχρι ποῦ θὰ μᾶς πᾶν!

— Ναί, δίκρο ἔχεις. Ἄλλοιμονό μας ἄν δὲν μᾶς πῆγαιναν. Τότε θὰ παίρναμε τὸ τέλος μόνοι μας...

Εἶπαμε ἕνα σωρὸ, ὅσα μποροῦν να ποῦν δυὸ ζεύγη χεῖλια μέσα σὲ λίγα λεπτά! "Εγὼ ήμουν ὁ «ἄμορφωμένος» ὅπως με λέει ὁ γέρος καί γι' αὐτὸ με ρωτοῦσε γιὰ τοῦτο καί γιὰ κείνο ποῦλεγε ἡ ἐπιστήμη. "Ὅλα τοῦτα τάξερα με εὐχέρεια ἀλλὰ στήν πείρα γονάτιζα. "Εδῶ με τρώει ὅσπου να πεῖς ἕνα! Τότες γελοῦν καί τὰ μουστάκια τοῦ παλιοῦ ἀνθρώπου.

— Καί πῶς βλέπεις τὰ πράγματα;

— Ποιὰ πράγματα;

— Μαθὲς γιὰ τὴν κατάσταση. Αὐτοῦνοι οἱ μεγάλοι, τί λένε; Ἡ Κύπρος θὰ παρθῆ;

— "Ε, αὐτὰ εἶναι μεγάλα πράγματα μπάρμπα;

— "Αμ' ἐγὼ τί εἶμαι, μικρός; Νά ἐδῶ ἔχω τὴν φημερίδα. Διάβασέ μου τὴν νάκούσω.

Κάθισα σὲ τοῦτο τὸ πεζοῦλι. Πῆρα τὸ φύλλο. Ὁ ἀνθρωπος κάθισε ἀντίκρου μου προσμένοντας ν' ἀρχίσω...

Σάν τέλειωσα ρώτησε:

— Τὸν λένε "Ανδρέα καί τοῦτο;

— Ναί, μπάρμπα "Ανδρέα Γεωργίου.

— Καί τὰ σκυλιά τὸν φάγανε μαμπίσκα!

— "Ενεκα βλέπεις ὁ πόλεμος.

— Ποιὸς πόλεμος βρέ!! Μπᾶς θέλεις κι' ἐσὺ να διαφεντῆσεις γιὰ δαῦτους. Τοῦτοι εἶναι ἄπιστοι, συμφεροντολόγοι, ἀτομιστές! Τοῦτοι δὲν ἔχουν μήτε ὄσιο, μήτε ἱερό. "Ακου μένα ποῦ στὰ λέω.

— Μὰ μπάρμπα!

— Τί μὰ καί ξεμά. Σὺ εἶσαι παιδί ἀκόμη. Τότες σὶ τὴν Μικρασία τί μᾶς κάνανε; Τὴν προσφυγιά ποιὸς τὴν ξαπέστειλε στοὺς τέσσερεις ἀγέρηδες; Τοῦτοι, ναί, τοῦτοι. Ἄλλοι μας ἄν καθόσατε ἀκόμη καί δίνετε τὴν πίστη σας σ' αὐτὰ ποῦ λένε. "Ε, "Ανδρέα, "Ανδρέα...!

— Μπάρμπα Λευτέρη, σὺ τὰ λὲς αὐτὰ; Σὺ ποῦχασες γυιὸ πολεμῶντας κάτω ἀπὸ τὴν ἀγγλικὴ παντιέρα; Καί γιὰ τὶς πράξεις του τὸν ζῶσαν με δαῦτη σάν πῆγαιναν να τότε θάψουνε... Ὁ γέρος μεγάλωνε τὸν μονάκριβό του με περίσσια λαχτάρια. Πλάκωσε ὅμως ὁ πόλεμος τοῦ σαρῆντα καί ὄλοι μεῖς οἱ "Ελληνες κινούμε σύσσωμος Λαός, ποῦ δῶ στὰ κορμιά μας ἔχει τὶς ρίζες τῆς ἡ Λευτεργιά, ν' ἀντικρῦσουμε τὸν θάνατο. Καί γὼ παιδί, κι' ὅμως μάθαινα πῶς να δῶσω λίγο νερὸ σ' ἕναν πληγωμένο. πῶς να κουβαλήσω λίγα φυσιγγια καί πῶς θὰ εἰδοποιήσω κάποιον. Ἄν μου ρίχταν πῶς θὰ προφυλαχῶ. Καί τοῦτα τὰ παράξενα τὰ λόγια παίρναν μορφή καί σχήματα στήν τάξη τοῦ Δημοτικοῦ μου, ἐνῶ κεί στὰ βουνὰ καί στὰ λαγκάδια, κατὰ τὴ δύση, γράφουν ἀνθρωποι με ντουφέκια γιὰ κονδύλια σελίδες ἄγραφτες. Τότε κι' ὁ "Ανδρέας, ὁ γυιὸς τοῦ μπάρμπα, ντύθηκε φαντάρος. Πολέμησε με λύσσα, τοὺς φασίστες κι' ἀνδροαγάθησε. Γίνηκε ἐπιλοχίας καί ὕστερα ἀνθυπασιπιστής. Στὸ τέλος πῆρε καί τ' ἀστέρι γιατί στ' ἀλήθεια τάξιζε. Με τὴν ὀπισθοχώρηση τὸν πῆραν οἱ "Εγγλέζοι. Ποιὸς τὸ ξέρει πῶς καί ποῦ, βρέθηκε στὶς τάξεις τοῦ στρατοῦ τῶς. Αὐτὸς ἕνας "Ελληνας να πολεμᾷ γιὰ τὴν Ἄγγλια... Πῶς γί-

νηκε; Εἶπαμε ὁ πόλεμος! Τόσα μυστήρια γίνονται στὸ σάλο του. Μὰ κι' ἔτσι σάν σκεφτόσουν ἔβλεπες πῶς οἱ Ρῶσοι, Ἄμερικανοί, Γάλλοι, Ἄγγλοι, κι' ὄλοι οἱ σύμμαχοι να πολεμοῦν ἐναντία στὸν ἄξονα. Παλεύαν γιὰ τὴν Λευτεριά καί τοῦτο εἶχε σημασία. Τ' ἄλλα δὲν θὰ τὸν ἐνδιέφεραν. Ἄστραψε τὸ ντουφεκίδι κεί στὸ "Ελ. Ἀλαμέιν καί στὸ Σιντῦ-Μπαράνι θάφτηκε ὁ Ἄντρίκος...

— Ναί, ἔχεις δίκρο, μὰ ἡ Γαλανή ήταν κατάσαρκά του. Κάτω ἀπὸ τὸν ἴσκιο τῆς γεννήθηκε καί μακριὰ τῆς δὲν μποροῦσε να πεθάνει. Ἄδελφωμένες ήσαν τότε καί οἱ δυὸ, ὅπως καί ἡ πανώρη κόρη ήτανε μιά!

— Μὰ σὺ παίρνεις μιστὸ γιὰ τὸν χαμὸ τοῦ γυιοῦ σου.

— "Ε, ναί. Ἐπαιρνα! Διάβασε ὅμως καί τοῦτο.

Μοῦδωκε ἕνα φύλλο δαχτυλογραφημένο. Ἄφησα τὴ ματιά μου να πλανηθῆ πάνω του, κι' εἶδα:

«...Τὸν μισθὸν τὸν ὁποῖον λαμβάνω ἀπὸ τὴν χώρα σας δὲν τὸν δέχομαι. Ὁ υἱὸς μου ἔπεσε γιὰ τὴν ἰδέα τῆς Ἐλευθερίας καί ὄχι γιὰ τὰ Συμφεροντά σας...»

— Καί τῶστειλες αὐτό;

— Ναί, τῶστειλῆ ἀφοῦ τ' ἀντέγραψα στὴν γλώσσα τους. Δὲν ἔχω ἀνάγκη ἀπὸ χρήματα, ἔχω ἀνάγκη ἀπὸ ἀγέρα, ἀπ' τὸν ἀγέρα τῆς Λευτέρης πατρίδας καί γιὰ τοῦτον πέθαναν ὄσοι πέσανε στὸ μέτωπο. Γιὰ δαῦτον θὰ δῶσω καί τὴν τελευταία μου πνοή κι' ἐγὼ μ' εὐχαρίστηση...

Τὰ λόγια του με συγκλόνισαν συθέμελα. Δὲν θυμᾶμαι ἄν πρόλαβα να τὸν ἀποχαιρετήσω. Θαύμασα τὸ μεγαλεῖο τῆς Ἑλληνικῆς ψυχῆς καί με δύναμη φωνάζω:

ΤΟ ΤΕΛΟΣ

"Ὁ, νι σου εἶχα βρεῖ
(ὕπνοχα σημάδια—
τῆς φαντασίας μου ἐκκίνημα),
ὅ, νι με τόσο πυρετὸ οὐ σένα εἶχα ἀγαπήσει,

στὸ δρόμο, ἀδικαίωτα, τὸ ξόδεψες,
μὲ χεῖρα ἀσυγχώρητα τὸ σπίλωσες,
τὸ βίλασες με μὴ ἀναπάντηχη μανία.
Μὲ πρόθεση.
Μ' ἀπελπισία.

— "Ελλάδα ποτὲ δὲν πεθαίνεις! Τὰ μάτια μου βουρκῶσαν μπρὸς σὲ τέτοια ψυχῆ, ἔμένα τοῦ "Ελληνα...!

"Ὅλη τὴ μέρα σκέφτομαι τὸν γέρο. Ἡ βροχὴ ποῦχε πάψει, ξαναπέφτει με βιά καί γὼ γυρμένος δῶ, σὲ τοῦτο τὸ ντιβάνι ἀποκοιμήθηκα.

...Καί γύριζα σ' ὄλες τὶς πρωτεύουσες καί ἔβλεπα ἀχόρταγα τ' ἀγάλματα τῆς Λευτεργιάς. Σάν πέρασα ἀπὸ τὴν Λόντρα ξαφνιάστηκα: τὸ ἄγαλμα ήταν ἕνα σωρὸ συντρίμια!

Πάνω στὰ ἐρείπια ήταν με πύρινα τῆς μανίας γράμματα: **Συμφέρον**. Δίπλα ὑφώνεται τώρα ἄλλη Λευτεριά μὰ ὅπως τὴν νιώθουσε αὐτοῖ. Καί τὸ θέματα τοῦτης εἶναι στὸ **Συμφέρον**!... Πέρασα ἀπὸ τὴν Νέα Ἰόρκη. Καί δῶ τὸ ἴδιο τ' ἄγαλμα τὸ βρήκα ραγιαμένο. Ραγιαστικὴ σήμερα. Αὐριο, μεθαῦριο θὰ πέσει! "Ας εἶναι κι' ἔτσι...

Ταράχτηκα. Ξύπνησα, εἶδα στὸν ὕπνο μου ὅ,τι δὲ θέλησα να δῶ στὸν ἐϋπνιο. Τὴν ἀλήθεια! Κι' ἄν σ' ὄνειρο τὴν πίστεψα. Τὰ λόγια τοῦ μπάρμπα μοῦδειξαν ἄλλη κόρη, τὴν **Συμφεροντολογοῦσα**! Καί μίσησα θανάσιμα τούτην καί εἶπα κάλλιο σκλαβωμένος χίλια χρόνια παρά τέτοιου εἶδους λεύτερος. Θαύμασα μιά φορά ἀκόμη τὰ στερνὰ τοῦ γέρου γιὰ τὴν Ἑλλάδα λόγια καί λέω: Κύπριοι, ὄλοι μας μικροί-μεγάλοι πιστεύουμε στὴν Λευτεριά! "Ὅλοι οἱ "Ελληνες ἀπὸ τὴν Ἀθήνα, Πόλη, Σμύρνη μέχρι τὰ βᾶθη τῆς Ἀμερίκας καί Αὐστράλιας, πιστεύουμε στὴν κόρη καί λέμε ὄλοι μας μ' ἕνα στόμα, πῶς ἡ μαζὶ σας θάναπνέουμε τὸ λεύτερο ἀγέρα ἢ θὰ θαφτοῦμε ἀντάμα κάτω ἀπὸ τὴν ἴδια πλάκα, στὸν ἴδιο τάφο!

"Ετσι, νᾶμαι καί πάλι
οἴης μονοξιάς μου τὸ γνωρίμο δωμάτιο

(δίχως θεὰ τὸ παράθυρο
καί σκόνη στὰ βιβλία)

μάταια ἀπορῶντας
γι' αὐτὴ σου τὴν αὐτοχειρία.

ΚΑΣΣΑΝΔΡΟΣ ΣΙΒΕΡΙΩΤΗΣ

ΑΓΑΠΗΣ ΙΩΑΝΝΟΥ

ΠΡΟΣΔΟΚΙΕΣ
ΖΩΗΣ

Δέν είναι επάγγελμα

Τή βρίσκει πολύ όμορφη και κατάλληλη τή σκέψη της να φύγει, να πλανηθεί, μόνη της. Να ξεφύγει απ' το παρόν. Να γυρίσει πίσω κι' ύστερα πάλι, να βάλει πλώρη και για τ' αύριο.

Μόλις μπορεί να συγκρατηθῆ ἡ Ἐλίζα. Κοιτάζει ἕνα γύρω της. Ἐξήντα κεφάλια σκυμμένα. Ἐξήντα κοριτσίστικα κεφάλια γράφουν... τὸ θέμα, εἶναι ἀκόμη γραμμένο στὸν μαυροπινακὶ τους. «Σκέφθηκα ποτὲ μου τὸ μέλλον...»

Θυμάται πὼς ἦταν και δικὸ τους θέμα ἐκθέσεως, κάποτε, ὅταν ἦταν στίς τελευταῖες τάξεις τοῦ γυμνασίου. Πόσο τὴν εἶχε συγκινήσει τότε! Καί με πόσο ζωηρὰ χρώματα, ἔγραφε γιὰ τὸ αύριο, πού περιμενε.

Γι' αὐτὸ τὸ αύριο, πού περιμενε πάντα νάρθῃ. Φανταζόταν, ἢ μάλ' ἰον ζούσε κι' ὅλα τὴν ὥρα... Ἐβλεπε τὸν ἑαυτὸ της, νάναι καθηγήτρια ἀνάμεσα στὰ παιδιά της, πού θὰ περιμεναν ἀπὸ αὐτὴν...

Καί νὰ πού τώρα, τ' ὄνειρο αὐτὸ, εἶναι πραγματικότητα. Ὁμορφη και γλυκεῖα πραγματικότητα, πού τὴν ζεῖ και τὴν χαίρεται.

— Καί τι βρίσκεις ὁμορφο σ' αὐτὸ πού περιμένεις; τί βρίσκεις ὁμορφο... Τὴν εἶχαμε ρωτήσῃ κάποτε...

Τότε, εἶχε ἀνοίξει τὰ μάτια της διά-

πλατα θυμάται, σ' αὐτὴν τὴν ἐρώτηση. Κι' ἤτανε γεμάτη ἀπορία.

— Τι βρίσκω; εἶχε ἀποκριθεῖ. Τί βρίσκω;

— Ναί τι βρίσκεις; Τί βρίσκεις μέσα σ' ἕνα τόσο συνηθισμένο ἐπάγγελμα, πούναι τόσο πεζὸ και τόσο ἀνούσιο συνάμα;

Ἀλήθεια τί εὕρισκε; Χίλιες φωνές μέσα της, πού πάλι τὴν ροιτοῦσαν... Μὰ δὲν εἶχε ἀπαντήσει κι' ὅλα με τὴν ἴδια τὴν ζωὴ της, τότε πού πῆρε τὴν ἀπόφαση;

— Δέν εἶναι ἐπάγγελμα διαμαρτυρήθηκε ἔντονα. Ὅχι δὲν εἶναι ἀνούσιο συνηθισμένο ἐπάγγελμα. Εἶναι κάτι ἄλλο, πολὺ, πολὺ πιὸ μεγάλο. Κἀτι σ' ἀλήθεια τόσο μεγάλο...

— Καί πόσο μεγάλο; τῆς εἶπαν και γέλασαν.

Ἐνα σμάρι ἀχτίνες ὀλόφωτες, πέταξαν με μῖας τότε τὰ μάτια της. Κι' ἡ ἔκφρασί της, πρόδινε δύναμι κι' ἀπαλωσιν. Ἀλήθεια πόσο; ἀναρωτήθηκε. Πόσο; τὰ μάτια της, πεταλούδισαν γιὰ λίγο κι' ὕστερα, ἀνοίξαν. πλάτυναν και σκόρπισαν πάλι ἐκεῖνο τὸ δυτατὸ τους, τ' ὁμορφο τους φῶς.

— Πόσο εἶναι μεγάλο τὸ ἔργο ρωτᾶτε... Εἶναι τόσο, ὅσο μεγάλη εἶναι κι' ἡ καρδιά πού ἀγαπᾷ. Ἡ καρδιά, πού θέλει ἀγαπᾷ και νὰ προσφερεται.

Ἦρθε ἡ σειρά τους τότε, νὰ τὴν κοιτάξουν μ' ἀπορία.

— Καί τι σημασία ἔχει...

— Σημασία ἔχει γι' αὐτοὺς πού περιμένουν, εἶπε ἀργὰ κι' ἡ φωνὴ της ἔγινε γλυκεῖα... πού περιμένουν, ξανάπε ἀπὸ μᾶς τοὺς δασκάλους της. Γιατί; Για νὰ πάρουμε πηλὸ στὰ χέρια μας τίς παιδικές ψυχές, γιὰ νὰ τίς δώσουμε σχῆμα και μορφή. Εἶναι πού περιμένουν ἀκόμη, νὰ χαράξουμε τὸ νέο δρόμο, τὸν μεγάλο τῆς ζωῆς και νὰ τίς τὰ προσφέρουμε, σὰν τὴν πιὸ ὁμορφη, τὴν πιὸ γλυκεῖα, μελλοντικὴ ἐλπίδα...

— Κι' ὅμως εἶναι ἐπάγγελμα, ἐπέμεναν.

Εἶναι; ἀναρωτήθηκε και πάλι. Εἶναι;...

Εἶναι, κάτι ἄλλο... Δέν εἶχε κάποτε σκεφθεῖ;... Τότε πούχε πάρει τὴν ἀπόφαση;...

Ἦταν κάτι μεγάλο αὐτὸ πούχε ἀποφασίσει;...

— Ὅχι, ὄχι, διαμαρτυρήθηκε πάλι ἔντονα. Εἶναι μιὰ ὁμορφη, μιὰ μεγάλη, μιὰ διαρκῆ προσφορά τοῦ ἑαυτοῦ;... Δέν τὸ ἔχετε πὼς εἶναι;...

Μιὰ ἀποστολὴ ἀλήθεια... Τὰ κοιτάζει τώρα, ἕνα, ἕνα τὰ παιδιά της. Ἐξήντα κεφαλῆκια σκυμμένα. Ἐνας ὀλόκληρος κόσμος. Μιὰ ὀλόχρυση ἐλπίδα. Ἡ γενιὰ πού περιμένει νάρθῃ ἡ σειρά της νὰ φτιάξῃ κι' αὐτὴ. Νὰ συνεχίσῃ τὸ μεγάλο ἔργο. Νὰ χτίσῃ, καινούργιους κόσμους. Νὰ φέρῃ νέες ἐποχές. Καινούργιες κι' ὀλόφωτες ἐποχές. Νὰ γράψῃ ἱστορία...

ΤΟ ΤΕΡΜΑ

*Χλωρόκλαρο σὸ πέλαγο θὰ δεῖξῃ
Πὼς τὸ καρᾶβι στὴ στεριά τραβάει
— Σὰν αἶι πού διψᾷ και πιλαλαίει
Στὴ στεῖρα— πρὶν τὸ μάτι τὴν ξανοίξῃ*

*Τοῦ ναυτη, πού τραγὴ τὸν ἔχει σφιξεί
Μιὰ δίψα γιὰ στεριά και βλαστημάει
Τίς ἄγνωστες ἀκτὲς και πού χουμάει
Στὴν πλώρη γιὰ στὴν πρῆμνη ἀπὸ τὴν πλῆξῃ.*

*Κἀτι σὰν τὸ κλαρὶ μεσ' στὴν ζωὴ μας
Θὰ δεῖξῃ πὼς κοντὰ μας πιά τὸ τέρμα
Σκληρῶν ἀγώνων! Ὅρθοα τὸ πανὶ μας!*

*Και τσακισμένοι νικητὲς σὸ γέρομα
Τοῦ Ἥλιου θὲ νὰ κάψουμε λιβάνι,
Στὸ μακρονὸ κι' ἀπάντεχο λιμάνι.*

ΓΙΑΝΝΗΣ ΞΕΠΟΥΛΙΑΣ

Μὰ ὅλα αὐτὰ ποιὸς θὰ τοὺς τὰ μάθῃ;... Ὅλα αὐτὰ ποιὸς θὰ τοὺς τὰ ἐξηγήσῃ;... Ποιὸς θὰ χτίσῃ μέσα τους ἀληθινὰ καινούργιους κι' ὁμορφους κόσμους; Ποιὸς θὰ τὰ διδάξῃ τὸ καλὸ; Νὰ τὰ βοηθήσῃ γιὰ νὰ γίνουν ὀλοκληρωμένες κι' ὀλοζώντανες προσωπικότητες;... Ποιὸς ἄλλος;... Κι' ἡ ψυχὴ της φτεροκόπησε, μπροστὰ σ' αὐτὴν τὴν ὁμορφη και γλυκεῖα διαπίστωση.

Τὸ κουδοῦνι χτύπησε. Ἐνα, ἕνα τὰ κεφάλια σηκώθηκαν. Ἐξήντα ζευγάρια μάτια τὴν κοιτάζαν τώρα. Πετούσανε σπιθες τὰ μάτια αὐτὰ. Πετούσανε ζωὴ κι' ἐλπίδες. Κι' ἕνα σωρὸ, αἰσθήματα μπορούσες νὰ διαβάσῃς σ' αὐτὰ τὰ μάτια πού κοιτάζαν πιὸ πέρα, συναπαρμένα ἀπὸ τὸ αύριο.

Και κείνη τὰ κοιτοῦσε και τ' ἀγκάλιαζε με τὸ βλέμμα της. Ἐκείνη, ἡ νεοφερμένη καθηγήτρια, πού δὲν τὴν πείραζε καθόλου πού βρέθῃκε τόσο μακρονὰ ἀπ' τὸ πατρικὸ της. «Τὸ κρῖο θέλει ζεστὴ καρδιά» εἶχε σκεφθῇ. Τίποτε δὲν ἀρνήθηκε νὰ κάνῃ. Κι' ἄρχισε ἔτσι τὴν διπλὴ δουλειά, τὴν ὁμορφη δουλειά, τὴν δύσκολη δουλειὰ της. Τὴν ἄρχισε κι' ἐβαλε ὅλη τὴν τὴν καρδιά, γιὰτι εἶναι ἱερὴ ἡ ἀποστολὴ ἡ της... Κι' εἶναι βεβαία, πὼς ὅλα θὰ πᾶνε καλά, γιὰτι ἐκεῖ πού μπαίνει ἡ καρδιά πού ἀγαπᾷ, ξέρει, πὼς τίποτα δὲν πάει χαμένο....

ΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ασφαλώς θλιβερό είναι η διαπίστωση ότι η μόνη συκροτημένη εκδήλωση της πνευματικής ζωής της πόλης μας, το τελευταίο χρονικό διάστημα, είναι ένας καυγάς που, άτυχα, δέν κωφώθηκε να απαλλαγεί από την άθροστομία και την νευρικότητα που συνοδεύουν συνήθως τις έριδες.

Συγκεκριμένα τα «Φοιτητικά Γράμματα» ετόνισαν παλαιότερα την ανάγκη της οργανωμένης και ενωμένης πνευματικής δραστηριότητας στην πόλη μας και την απουσία των νέων κυρίως, αλλά και των άλλων γνωστών λογοτεχνών της Θεσσαλονίκης. Έπακλούθησεν μία άχαρη χαρακτηριστική και ανυπόγραφη επίθεση της «Νέας Πορείας» που, φυσικά, δέν έπεισε κανένα για το δικίο της. Βέβαια, θά έπρεπε να γνωρίζη κανείς τον συντάκτη του θρησκευτικού εκείνου σχολίου για να ξέρη αν, τέλος πάντων, ήταν ένας από τους εθνικιστές που φοιτητάι είχαν την απαίτηση και την έλπίδα της ενθαρρυντικής τους στάσεως γιατί είναι πολύ πιθανόν ο άνθρωπος αυτός να μην έχει καμμία απολύτως δυνατότητα για κείνο που ζητούσαμε (δπως αφήνει άλλωστε να έννοηθί και από το λεκτικό του)! Αλλά, πάνω και άλλωστε να έννοηθί και από το λεκτικό του)! Αλλά, πάνω και άλλα από τις άντεγλίσεις, τις ύβρεις και τους έκνευρισμούς, το ζήτημα υπάρχει ανοικτό και αναπάντητο. Βρισκόμαστε, κύριοι, σε πνευματικό τέμα και οι πρώτοι υπεύθυνοι, αν αμφίβολα, είναι εκείνοι που μπορούν αλλά δέ θέλουν. Έμεις, οι φοιτητάι, θλιβερόμαστε με την διαπίστωση πως η Θεσσαλονίκη, η συμπτωτεύουσα ή δευτέρα πόλη της πατρίδας, το παλιό πνευματικό κέντρο του βυζαντινού Έλληνισμού και...και...βρίσκεται σε πνευματικές θερμοκρασίες κάτω απ' το μηδέν και ζητούμε, έπαναλαμβάνουμε, από κείνους που μπορούν, να αφιερώσουν όλες τους τις πνευματικές δυνάμεις για τη θετική και πραγματική αναγέννηση του τόπου. Αυτά, καθαρά και ξάστερα!

* Περύρα πράγματα φημολογούνται σχετικά με τον λογοτεχνικό διαγωνισμό του Δήμου. Κρί, φυσικά, το κακό αρχίζει από τη στιγμή που η κριτική επιτροπή συγκροτήθηκε από λογοτέχνες και όχι από ανθρώπους του πνευματικού μέν κόσμου, αλλά άσχετους με τα είδη των λογοτεχνικών κειμένων στα οποία κλοδονται να διαγωνισθούν οι συμπολίτες. Έτσι σοθαροί και αξίοι λογοτέχνες, δπως αυτοί που αποτελούν την κριτική επιτροπή, αποκλείονται του διαγωνισμού αλλά και άλλοι. Ισως αξίας, θεμελιούνται ηθικά από του να λάβουν ένεργό μέρος. Έτσι, αναγκαστικά, ο διαγωνισμός θά περιορισθί μεταξύ των νέων και ή βαρύτες του βραβείου θά είναι περιφρομένη. Έκτός, φυσικά, αν δέν ύπάρξουν οι ήθικοί εκείνοι φραγκοί. δπως το ζήτημα περιπλέκεται.

ΓΙΩΡΓΟΥ ΠΑΡΑΛΗ
Ματαιότης και θλίψη

ΕΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

Στο χρονικό διάστημα που πέρασε (Ίανουάριος - Φεβρουάριος) είχαμε δύο άτομικές εκθέσεις ζωγραφικής και μίαν ομαδική. Η πρώτη ήταν του κ. Εύρυγένη, καθηγητού των τεχνικών, και ή άλλη της διδως Τσιότσια. Δυστυχώς, καμμία απ' τις δύο δέν παρουσίαζε τίποτε το νέο, αν και, τουλάχιστον ή πρώτη, μαρτυρούσε γνώση της τεχνικής και πολύχρονη άπασχόληση. Τα θέματα, εν τούτοις, και ο τρόπος άποδόσεως ήταν πολύ τυποποιημένα και, μάλλον, άπρόσωπα. Περισσότερο άπασχόλησε ή ομαδική έκθεση των έρασιτεχνών ζωγράφων, τόσο για την ποιικιλία των τεχνοτροπιών όσο και για αυτή την ίδια την προσπάθεια νέων ανθρώπων να συμβάλλουν στην καλλιτεχνική ζωή, με το μέτρο, φυσικά, των δυνάμεών τους. Η έκθεση σε σύνολο δέν ήταν, βέβαια, δυνατόν να ικανοποιήση έναν μέσο επίσκεπτη. Πάντως, ανάμεσα στα πολλά άσήμαντα και πολλές φορές, κακόγουστα, σχέδια και πίνακες ξεχώριζαν τα «Καίκια» του Μαυρομάτη, οι αυτοπροσωπογραφές και τα τοπία του Δρόσου, τα «Κυθώνια» του Εσπουλιά και δύο - τρία ακόμη έργα. Και αυτή ακόμη ή προσφορά θά πρέπη να θεωρηθί σημαντική.

ΜΟΥΣΙΚΗ

Πλούσια, δπως πάντα, ή μουσική κίνηση της Θεσσαλονίκης τον Ίανουάριο και τον Φεβρουάριο. Η 200ή επέτειος της γεννήσεως του Μότσαρτ έδωσε άφορμή σε πολλούς συλλόγους και καλλιτέχνες να παρουσιάσουν τις καλύτερες δημιουργίες του μεγάλου μουουργού και να μάς βοηθήσουν στην μεγαλύτερη κατανόηση του έργου του. Ανάμεσα στις κυριώτερες εκδηλώσεις θά πρέπη να άναφερθούν το πρώτο μέρος της συναυλίας της Όρχήστρας του ΕΙΡ υπό την διεύθυνση του αρχιμουσικού Αντίσου Εύαγγελάτου και σολίστ την Θούλα Γεωργίου - Χιδίρογλου, την βραδυά έπενρας υπό την διεύθυνση της κυρίας Πιρόσκα Λιόντα, με συμμετοχή της Χρ. Μαλιόζης και άλλων νέων καλλιτεχνών, το κουαρτέτο εγχόρδων και ή συμφωνιακή συναυλία υπό την διεύθυνση του κ. Β. Θεοφάνους και με σολίστ τους Γ. Θυμή και Ι. Διδασκάλου που παρουσίασε ο σύλλογος άποφοίτων Ώδείου κ.ά.

Εκείνο, όμως, που έλειψε ένω, κατά την γνώμη μας, ήταν δυνατόν να επιτευχθί, είναι ή οργανωμένη παρουσίαση του έργου του Μότσαρτ. Θά ήταν, δηλαδή, πολύ καλύτερα αν από την άρχή είχε συγκροτηθί μία επιτροπή έφορτασμού από τα πιο υπεύθυνα και αξία πρόσωπα, ή όποια όλες αυτές τις εκδηλώσεις και τις ώργάνωνε και θά τις παρουσίαζε με κάποια συνέπεια και συνέχεια, ώστε να δοθί στο φιλότεχνο κοινό της πόλης μας ή εικαιρία να καταταπισθί επάνω στο έργο του καλλιτέχνη. Ίσως όμιλίες και αναλύσεις θά βοηθούσαν περισσότερο. Γιατί μουσική Μότσαρτ ακούγεται συχνά, νομίζουμε, και το να παρουσιάσουμε λίγη παραπάνω δέν σημαίνει ότι γιορτάζουμε ικανά ένα τέτοιο γεγονός.

Από τις άλλες εκδηλώσεις άναφέρουμε τις τακτικές συναυλίες της «Τέχνης» που μάς έφεραν σε έπαφή με την περίφημη έλληνίδα πιανίστρα Μαρίκα Παπαϊωάννου, τον βιολιστή Νίκο Δικαίο, τον καθηγητή του Ώδείου Άλεξανδρείας Γκουαρίνο (πιάνο) και την μεσόφωνο Άλις Γκαμπαί. Τέλος ως μεγάλη επίτυχία του συλλόγου «Τέχνη» θά πρέπη να θεωρηθί ή παρουσίαση του τσέλικου κουατέτου εγχόρδων Βλάχ (Πρώτο βραβείο Διεθνούς Διαγωνισμού), που άφισε άριστος έντυπώσης.

Η Άμερικανική Ύπηρεσία πληροφοριών συνέχισε τις συναυλίες της με το ζεύγος των Άμερικανών καλλιτεχνών Σύλβιτ και Μπένο Ρμπίνφοπ.

Με ιδιαίτερη ικανοποίηση χαιρετίζουμε την ένταξη της φτενίνης οσειράς συναυλιών της Συμφωνικής Όρχήστρας του ΕΙΡ. Έδόθησαν ήδη δύο συναυλίες, ή πρώτη με διεθυντή τον Άντ. Εύαγγελάτο και σολίστ την Θούλα Γεωργίου - Χιδίρογλου (με έργα Μότσαρτ, Τσαϊκόφσκη, Μιχαηλίδη) ή δέ δευτέρα με διεθυντή τον συμπολίτη αρχιμουσικό Β. Θεοφάνους και σολίστ τον βιολιστή Νίκο Δικαίο (με έργα Βέμπερ, Μπετόβεν, Τσαϊκόφσκη, Λαυράγκα).

ΠΟΙΗΣΗ

«Απαντα τὰ Εθρικόμμενα» Δ. Σολωμού, «Μέγας Πόθος» Ἄγ. Θέρου, «Ποιήματα» Λένας Πασά, «Κύπρον οὐ μ' ἐθέσπισεν» Γ. Σεφέρη, «Ποιήματα» Κ. Χατζόπουλου.

ΜΕΛΕΤΗ

«Παλαμάς - Καβάφης - Σικελιανός» Ι. Π. Παπανούτσου, «Πρωτόγονοι λαοί» (Παράρτημα τῆς Παγκ. Γεωγραφίας), «Πρὸς ἓνα διαλεκτικὸν περσονναλισμὸν» Β. Φράγκου, «Μεταφυσικῆς Προλεγόμενα» Παν. Κανελλόπουλου, «Τὰ Ἑλλήν. Δημ. Τραγούδια» C.Fauriel ἐπιμ. Ν. Βέη, «Ἱστορία καὶ Πολιτισμὸς τῆς Κίνας» Will. Durant μετ. Ἄνδρ. Φραγκιά, ἐπιμ. Ν. Βέη, «Ἱστορία καὶ Πολιτισμὸς τῆς Ἀναγέννησης» Eduard Schure μετ. Νίνας Ζωγράφου, «Κινέζικα Τραγούδια» (ἀπὸ τὸ 15ο αἰῶνα - σήμερα) μετ. Schure μετ. Νίνας Ζωγράφου, «Κινέζικα Τραγούδια» (ἀπὸ τὸ 15ο αἰῶνα - σήμερα) μετ. Ζαχαράτου, «Δαρβίνος καὶ Δαρβινισμὸς» Μαρσέλ Πρενάντ, «Ὁ Τύπος σ' ἄλλο τὸν κόσμον» Ζαχαράτου, «Δαρβίνος καὶ Δαρβινισμὸς» Μαρσέλ Πρενάντ, «Ὁ Τύπος σ' ἄλλο τὸν κόσμον» Ζαχαράτου, «Ἱστορία τοῦ Ἑλλήν. Ἑργατικὸν κινήματος» Γιάννη Κορδάτου, «Ἐπι- Πιέρ Ντενυόρ, «Ἱστορία τοῦ Ἑλλήν. Ἑργατικὸν κινήματος» Κ. Χ. Γρολλίου, ὄρασις Πλατωνικῆς παραδόσεως ἐπὶ τῆς Θεολογίας τοῦ Κικέρωνος» Κ. Χ. Γρολλίου, «Τέχνη Ἀλυπίας» Κ. Χ. Γρολλίου, «Τί πρέπει νὰ κάμωσι οἱ γραικοὶ εἰς τὰς παρούσας περιστάσεις» Ἄδαμ. Κοραῆ, «Κριτικὴ εἰς τὴν Πολιτικὴν Οἰκονομίαν» Καρόλου Μάρξ, «Ἡ ὑπόθεσις Νίκου Καζαντζάκη» ἔκδοσις Ἑκδ. Ἑταιρείας. Μαρία Ράλλη (ἐντυπώσεις. «Μάχη τῶν Θερμοπυλῶν» Γ. Πάστρα (ἀνακοίνωση).

ΘΡΗΣΚΕΙΑ

«Ἰθὼρ ἐκ Πέτρας» Κ. Κουρκούλα (θρησκ. ἑμιλίτις), «Λεξικὸν τῆς Ἄγ. Γραφῆς» Β. Μουστάκα, «Ἐ' τόμος Βιβλιοθήκης Ἑλλ. Πατέρων», «Ἐκεῖ ποὺ βασιλεύει ἡ Ἀγάπη» Νίνας Ραῖση, «Μεταξὺ οὐρανοῦ καὶ γῆς» Θεοκλ. Διονυσιάτου (Ἄγ. Μοναχισμὸς), «Οἱ ἔργατες τῆς Ἑμμοῦς» Simon Boris μετ. Ἡλ. Δημητρά.

ΝΟΜΙΚΑ

«Ἑγκληματολογία» Δ. Καρνίκα (νέα ἔκδοσις), «Οἰκογενειακὸν Δίκαιον» Γ. Μπαλῆ, «Ἑργατικὴ Νομοθεσία» Εὔδαγγ. Δημητραπεοπούλου, «Διπλωματικὴ Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος» Κωνστ. Εἰσαθιαῖδου, «Δημοσιονομικὸν Δίκαιον» Δ. Σάντη. Γ. Ν.

* * *

ΠΗΡΑΜΕ ΤΑ ΕΞΗΣ ΒΙΒΛΙΑ

Κώστα Ἀξελου. Φιλοσοφικὸς Δοκιμὸς. Ἀθήνα 1952 — Γενώ- ση Β., Σκιαγραφίαι, Ἀθήνα 1955 (Κυκλοφορεῖ ἀπὸ τὸ Πρακτορεῖο Πνευματικῆς Συνεργασίας) — Σταθοπούλου Δ., Χειραφία, ποιήματα, Ἀθήνα — Σταματίου Σωκρ., Σπασμέ- να Νεύρα, διηγήματα, Ἀλεξάνδρεια 1954.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Ἄ πο. Ἄ ρ σε: Νεότεροι φοιτηταὶ καὶ Κύπρος, ἄρθρο: Τὸ θέμα εἶναι παράκαιρο. Θὰ πρέπει νὰ τεθῆ σὲ κάποια διαφορετικὴ βάση, δὲν νομιζετε; Θὰ θέλαμε καινούρι- για συνεργασία σας, μικρότερη σὲ ἔκταση καὶ ἂν εἶναι δυνατό, πῶ ἀπλῆ στὴ γλῶσσα Θεο- Μοσχά: Τὸ χωριὸ μου εἶναι κοντὰ στὸ ἀερογιάλι, ποιήματα: Εἰκόνας πλούσιες, ἀλλὰ δοσμένες με κάποια προχειρότητα, πῶ χαλὰ τὴν ὄραία ἐντύπωση. Σ α. Τ ε ν. Ἐκεῖ ναι ἡ Ἑλλάδα, ἔλα, Ὁ Τυφλός, Τὸ Ἑρμολόγιον, Δὲ θ' ἀργήσῃ, ποιήματα: Ἡ ποσότητα δυστυχῶς δὲν συμ- βῆκε μετὰ τὴν ποιότητα. Πρέπει ν' ἀλλάξετε κατευθύνσεις. Περιοσότερο διάβασμα, γιατί οἱ δινη- τήτες ὑπάρχουν. Κα ρ υ. Κί.: Ἡ γιοστὴ τῆς μιγέτας, χρονογράφημα: Πέρασε ἡ ἐπικρα- τητὰ του. Μὰ μπορούσατε νὰ μᾶς στείλετε κάτι ἄλλο; Γ. Β λ α.: Τὴν «ἀμοιβή», τὴ δική σας βέβαια, τὴν κρατοῦμε γιὰ τὸ ἐπόμενόν μας τεῦχος. Θ ἂ - Α ὀ - Π α.: Ἐπιστροφὴ, ποιήματα: Θὰ δε- μοσιευθῆ στὸ ἐρχόμενο.

Η ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΠΟΡΕΙΑ

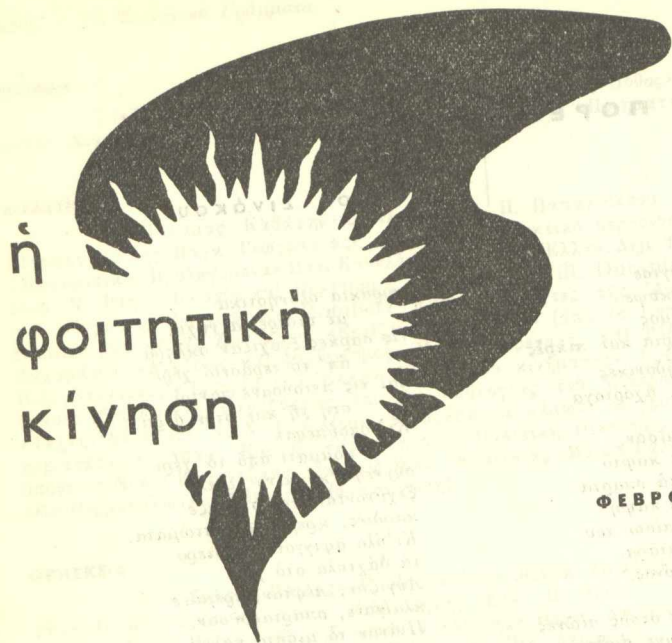
Ζάχου Σινάκου

Ὁ φράχτης λύγισ
Ὁ φράχτης ἔσκυψε
Γκρέμιος ὁ νόμος
Χρόνια, φεγγάρια καὶ πικρὸς
φωτιὲς ἡδονικὲς
Πέσαν σκληρά, ἀχόρταγα
Πάνω του
τὸν γκρεμῖσαν.
Θολὸ ξεχύθηκε καρπὸ
ποιάμι στὰ σπαριά
γιὰ νὰ τὰ κάψῃ.
Θάνατο σέρνει πίσω του
Χάος, χαμὸ, κατάρα.
Μικραίνει ὁ χρόνος.
Ρίξες παλιές,
φτιαγμένες στοὺς αἰῶνες
θέλουν νὰ μείνουν βαθεῖα
θέλουν νὰ μὴ χαθοῦνε
θέλουν ξανά,
τὸν ἦλιο νὰ γεννήσουν.
Βόθρα Θεέ!
Τὸν ἦλιο πάλι νὰ γεννήσουν.
Ἄλλοιῶς μανθίρα καὶ καπνὸς
κι ἀραχνοχτερίδες
ἀλλοιῶς ἀντάρα, πεθαιμὸς
στὴ μύθη πολιτεία.
Ἄλί, Ἄλί καὶ τρισάλι,
ἂν δὲν βοηθήσῃ ὁ Θεός.
Ἄλί οἱ ρίξες ἂν χαθοῦνε.

κοράκια ὀλονήσιμα
μὲ σιδερένια νύχια
τὶς σάρκες ξεσχίζαν σκληρὰ
ἀπ' τὸ τεράστιο χεῖρ
καὶ τὶς πετοῦσαν παντοῦ
στὴ γῆ καὶ στὸν ἀέρα.
Κι' ὁποῦπεφε
κομμάτι ἀπὸ τὸ χεῖρ
σύννεφο κόκκινο τοεῖλο
ξεχύνονταν καὶ σκέπαζε
καρδιές, κορβιάτα, πτώματα.
Κι' ὄλο σφιγγόταν πιότερο
τὰ δάχτυλα στὸ χεῖρ.
Λύγιζαν, πέφταν, τρέμανε
κλαίγανε, σπαριαθοῦσαν.
Πιάναν τὸ μισητὸ καρφί
τὸ λυῶναν μὲ τὴ φουχία
καὶ θάρορες πὸς γίνονταν
πύρινη γλῶσσα τρομερὴ
πούσιχ' ἀνίμωσα τὴ γῆς
σβύνοντας δάκρυα καὶ λυγμοὺς
τάματα, μέρες καὶ χαρὲς
μέσα σὲ χάος, ἄβυσσο,
ἀούνοση κατάρα.
Μὰ πάλι ἡ γλῶσσα ἔσβυνε,
καπνὸς γλυκὸς - ὦ καλωσύνη -
σκέπαζε σκέψη καὶ καρδιά.
Κι' ἔμεινε κεῖ τὸ χεῖρ
χλωμό, σκυφτὸ καὶ κερφωμένο.

Μὰ νὰ ὁ Θεός.
Γεοῖ μιά ρίζα σώθηκε
Ἐξοχσε στήθια καὶ καρδιά
γιὰ νάβῃ μὲς' ἀπ' τὴ φωτιά
τὴ κοραλῆνια λάβα.
Οὐραλῆς' ὀλοῦθε ὁ ποταμὸς
ἄφριξε καὶ χιτυποῖσε
φλογες γλυκὸς φρονεῖς παντοῦ
ἔροιχε καὶ θρηνοῦσε.
Μὰ ἡ ρίζα πέταξε ψηλά
δεξιὰ, ζερβά,
τεράστιο ἓνα χεῖρ.
Κι' ὁ οὐρανὸς σχημάτισε τὸ δρόμο.
Αἶμα, καπνὸς καὶ κλάματα
γέλοια, βροσιές κι' ἐλλίδες

— Δακρύσανε τὰ μάτια!
Κι' αὐτὸς μ' αἶμα γλυκὸ
ἀπὸ πικρὸ στεφάνι
ἔγραψε κεῖ ψηλά
ἀγά, ἀχνά, ἀδιάκριτα θαρρεῖς:
«Δὲν σβύνουν τ' ἄστια
βασιλεύουν» —
Κιθάρες μὲ πρωτόγονους
γλυκὸθωρος φωνές,
ἀστέρια, λίβανος, φτερά
μαζὶ κι' ἀπορπελέκια
καὶ χαροδέπανα σκληρὰ,
πνιγμένο μοιρολόι
σῆσαν χορὸ στ' ἀνγερνοῦ
τοῖγρω τὶς ἀχῦδες.

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ
Μ
Α
Ρ
Τ
Ι
Ο
1956

ΕΝΑΣ ΧΡΟΝΟΣ ΖΩΗΣ

Στις 21 Φεβρουαρίου 1955, το απόγευμα, τα γραφεία του Πανεπιστημιακού Γυμναστηρίου δέχονταν ένα πλήθος από φοιτητές και φοιτήτριες. Θέμα της συγκεντρώσεως: η ανάγκη της δημιουργίας μιας φοιτητικής οργανώσεως, Ικανής ν' ανταπεξέλθει στα ποικίλα προβλήματα 3500 νέων ανθρώπων, που καθημερινά μοχθούν για την προαγωγή των γνώσεών τους.

Ήταν άθροια ή συμμετοχή και ο περιορισμένος χώρος, στάθηκε ανεπαρκής για να περιλάβει τον έнтуθιασμό μας. Επιστρατεύτηκαν πάγκοι, καρέκλες, καναπέδες και ακαμνιά, ενώ από την τελευταία σειρά, δρφώθηκε μια πυραμίδα, καθώς οι τελευταίοι προσπαθούσαν να εξασφαλίσουν μια θέση... Κι' ενώ ή βροχή έρήμωνε τους δρόμους και σχημάτιζαν τείματα στο γήπεδο, έμεις βάλαμε τις υπογραφές μας κάτω από την ιδρυτική πράξη της Έπιμορφωτικής Φοιτητικής Ένωσεως Θεσσαλονίκης (ΕΦΕΠΘ), με σκοπό να δώσουμε μια συλλογική ζωή στη μάζα των φοιτητών, και να αθήσουμε τις δυνατότητες μας στη δημιουργική, παράλληλα με τις σπουδές, κοινωνική άπασχόληση.

Ένας χρόνος γόνιμης ζωής, με πλούσιο ένεργητικό, ανυψώνει την 21 Φεβρουαρία των φοιτητών και έξω από τον περίβολο του Πανεπιστημίου, ανυψώνει την 21 Φεβρουαρίου σε μια σημαντική επέτειο για τις φοιτητικές επιτεύξεις και κατακτήσεις στην Θεσσαλονίκη.

Ο πρώτος χρόνος σταρώσε την Ένωση και ή Ένωση απόκτησε την εμπιστοσύνη όλων σαν μια προσπάθεια με πλατύ εθνικό κοινωνικό και εκπαιδευτικό χαρακτήρα. Ας ενώσουμε τις ελπίδες και τις σκληρές προσπάθειες για την επέκταση της δραστηριότητος και την ολοκλήρωση των δραματισμών μας.

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΩΝ ΕΤΩΝ

Σύμφωνα με τον έσωτερικό κανονισμό της ΕΦΕΠΘ, προκήρυχθηκαν τον Φεβρουάριο έκλογές για την αντιπροσωπεία των φοιτητών κατά έτη και σχολές στην Ένωση μας.

Οι έκλογές αυτές που για πρώτη φορά έγιναν φέτος, σημείωσαν εξαιρετική έπιτυχία και ή έσωτερική διάρθρωση της Ένώσεως έχει πλήρως τακτοποιηθή.

Η ΕΚΠΟΜΗ ΜΑΣ

Με ιδιαίτερη χαρά ανακοινώνουμε ότι από τον προηγούμενο μήνα άρχισαν οι έκπομπές μας από το Ραδιοφωνικό Σταθμό Ένόπλων Δυνάμεων με τον γενικό τίτλο: «Οι Φοιτητές σ' όμιλο».

Πρωτεργάται της ιδέας στήθηκαν οι συνάδελφοι Γιαννακόπουλος Έμ. Νικολαΐδης Γ. Ντρογκούλης Γ. και Μητσάκης Ι. Συμμετέχουν δε οι συνάδελφοι Άγγελίδης Ι., Νεράντης Σ., Γκαμέρας Α.

Το πρόγραμμα αυτό θα μεταδίδεται κάθε Κυριακή απόγευμα και από τις 6 1/2 - 7 και θα περιλαμβάνει άρθρα, σχόλια, ειδήσεις, μουσική, όλα κάρπός του μόθου μας.

Ο ΤΡΩΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ.

Πρώτοι οι φοιτητές έξεσηκόθηκαν με την προβολή του άνοσοιργήματος που τόλμησε να προβάλλει κεντρικός κινηματογράφος της πόλεως μας. Στή σχετική διαμαρτυρία μας, που την δημοσίευσε και ο τύπος της πόλεως, άναυρονται ένα-ένα τα σημεία της άισχροής προσάθεσης των πρωτοφανών παραγωγών του Χόλυγουντ να παραποήσουν την ιστορία.

Η κίνηση μας αυτή έγινε άφορη ή έξεσηκόθουν θάλα διαμαρτυριών από όλους τους τομείς των πνευματικών δραστηριοτήτων στην πόλη μας.

Η ΕΚΔΡΟΜΗ ΣΤΗ ΝΑΟΥΣΑ

Την Καθαρή Δευτέρα θα γίνει ή καθιερωμένη έκδρομη της ΕΦΕΠΘ στη Νάουσα. Προβλέπεται άθροια ή συμμετοχή των φοιτητών, οι οποίοι άποκομίζουν τις καλύτερες έντυπώσεις από την έκδρομη αυτή. Λεπτομέρειες θα ανακοινω-

ΕΚΘΕΣΗ ΒΟΡΕΙΟ ΕΛΛΑΔΙΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

αίλια: ή διάσπαση φοιτητών και πνευματικής παραγωγής του τόπου

Η Έπιμορφωτική Φοιτητική Ένωση, με σκοπό να ένισχύση την πνευματική κίνηση του τόπου, καταβάλλει προσπάθειες για την συγκρότηση μόνιμης έκθέσεως βιβλίου και άναγνωστηρίου στο νεοδημιουργούμενο έντευκτήριό της, που θα περιλάβει άποκλειστικά την παραγωγή των Βορειοελλαδικών Λογοτεχνών.

Η διαπίστωση, ότι ο φοιτητής δεν πλησιάζει την πνευματική παραγωγή του τόπου και τους ανθρώπους της, ενώ άποτελει το περισσότερο δίπασμένο κοινό για πνευματική τροφή, ώδήγησε στην άπόφαση να γεφυρώσουμε έμεις οι ίδιοι το χάσμα, του οποίου πιθανά να μην όφείλεται σε ούσιαστικά αίτια.

Η ΕΦΕΠΘ θα έντεινη τις δυνάμεις της για να ώδηγήση το φοιτητικό κοινό στα πνευματικά έπιτεύγματα των βορειοελλαδικών πνευματικών άνθρώπων, δίδοντας έτσι την εύκαιρία στους φοιτητές να πλησιάζουν και να εκτιμήσουν την προσφορά τους.

Θούν από το ραδιόφωνο, τον τύπο και από την πινακίδα ανακοινώσεως της Ένώσεως στο Πανεπιστήμιο.

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Με τους δύο πρώτους μήνες του 1956, άρχισε μια νέα περίοδος δράσεως του γραφείου. Με την έσοδο και άλλων

Ζάν Ζάν ντε Γκράβ (Βέλγιον)
ΖΟΣΙΑΝ

δραστηρίων μελών, οι δυνατότητες για μεγαλύτερη δράση αξιήθηκαν.

Το πρόγραμμα της χρονιάς έχει καταστρωθή από τώρα στις γενικές του γραμμές με μεγάλη προσοχή, και τα μέλη του γραφείου προχωρούν πια στη μελέτη των τεχνικών λεπτομερειών.

Πρίν άναφέρουμε όμως άναλυτικότερα τα πρόγραμμα, θα πρέπει να πούμε και λίγα λόγια για την κίνηση κατά τον προηγούμενο μήνα.

Το γραφείο Τουρισμού:

1) Ξεάγηση και έξασφάλιση δωρεάν παραμονή σε μια Γερμανόφιλη φοιτητρια και ένα Γερμανό φοιτητή.

2) Άπέστειλε έντυπο τουριστικό ύλικό στις φοιτητικές ένώσεις του έσωτερικού για να προβάλλει με τον τρόπο αυτό την άξία των ελληνικών δυνατοτήτων στους φοιτητικούς κύκλους.

3) Άπέστειλε στις ένώσεις των φοιτητών του έσωτερικού ειδικό έντυπο ύλικό, εικονογραφημένο και μεταφρασμένο στην Άγγλική γλώσσα, με θέματα του Κυριακού και τους βανδαλισμούς της όης Σεπτεμβρίου. Η προσπάθεια αυτή είναι μέρος μιας έυρείας σταυροφορίας για διαφώτιση των Ξένων φοιτητών γύρω

Φράνς Μίχελις
(Γιουγκοσλαβία)
ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ

άπο τὰ ἐθνικά μας ζητήματα.
4) Ἦρθε σὲ ἐπαφὴ μὲ ὅλες τὶς ἐθνικὲς φοιτητικὲς ὁμοσπονδίες τοῦ ἐλευθέρου κόσμου, μὲ σκοπὸ τὴν ἀνταλλαγὴ φοιτητῶν, ἀνταλλαγὴ προγραμμάτων δράσεως καὶ τὴ συνεργασία ἐπὶ διεθνoῦς πεδίου γιὰ τὴν καλλιέργεια καὶ ἀνάπτυξη ἑθνοφιλίας καὶ διεθνoῦς συνεργασίας.

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ 1956

Τὸ πρόγραμμα δράσεως γιὰ τὸ 1956, περιλαμβάνει:

- 1) Ἐνα camping κατασκηνώσεως γιὰ ξένους φοιτητὰς. Τὸ camping αὐτὸ θὰ ὁργανωθῆ σὲ μίαν ἀπὸ τὶς τουριστικὲς ἀκτές τῆς Θεσσαλονίκης καὶ θὰ περιλαμβάνῃ ἕναν ἀκάλυπτο χώρο περιφραγμένον μὲ σύστημα ντοῦκι καὶ ἀφουδωτηρίων, καὶ ἐγκαταστάσεις βόλεϋ-μπῶλ, μπῆσκετ-μπῶλ, τῆγκ-πόγκ, ὀδοτοσφαίρας κλπ. Στὸ χώρο αὐτὸ θὰ κατασκευασθῶν οἱ ξένοι φοιτηταὶ τοῦ θὰ ἔχουν δικὲς τους σκηνὲς καὶ θὰ ἔρχονται ἐκεῖ σὲ ἐπαφὴ μὲ συναδέλφους τοῦ Πανεπιστημίου μας.
- 2) Διαλέξεις γύρω ἀπὸ θέματα Διεθνῶν Σχέσεων καὶ Τουρισμοῦ.
- 3) Ραδιοφωνικὲς ἐκπομπὲς τουριστικοῦ περιεχομένου.
- 4) Τουριστικὲς ἐκδρομὲς στὴ Νάουσα, τὴν Καστοριά, στοὺς Φιλιππους, τὸ Ἅγιον Ὀρος, τὰ Ἀβδῆρα, τὴν Ἀθήνα κλπ.
- 5) Τουριστικὸς γύρoς στὴ Θεσσαλονικὴ γιὰ τὴ γνωριμία τῶν Βυζαντινῶν τῆς μνημείων.
- 6) Ἀνταλλαγὲς φοιτητῶν μὲ συναδέλφους ἄλλων χωρῶν.
- 7) Ἀποστολὴ στὸ ἐξωτερικὸ ομάδων φοιτητῶν γιὰ τὶς κατασκηνώσεις ἐργασίας.
- 8) Ἐκδρομὲς στὸ ἐξωτερικὸ.
- 9) Ἀποστολὴ ἐντόπου τουριστικοῦ ὀλίκοῦ στίς φοιτητικὲς ἐνώσεις τοῦ ἐξωτερικοῦ.
- 10) Ἐπίσημη ἀφῆμιση τῶν τουριστικῶν τόπων τῆς Πατρίδος μας, στοὺς φοιτητὰς μας καὶ προσπάθεια

ἀναπτύξεως τουριστικῆς συνειδήσεως μεταξὺ τῶν φοιτητῶν.

ΣΥΝΔΑΛΙΕΣ ΓΙΑ ΣΠΟΥΔΑΣΤΑΣ

Ὁ Σύνδεσμος Ἀποφοίτων Ὁδωίων Θεσσαλονίκης σὲ συνεργασία μὲ τὸ καλλιτεχνικὸ γραφεῖο Ἀθηνῶν δίνει τὴν μοναδικὴ εὐκαιρία στοὺς σπουδαστὰς, φοιτητὰς καὶ μαθητὰς ν' ἀκοῦσουν μὲ τὸ χαμηλὸ εἰσιτήριο τῶν 6 δρχ. γιὰ μίαν σειρὰ 3 συναυλιῶν, ὀνομαστούς Ἑλλήνας καὶ ξένους καλλιτέχνες. Πληροφορίες καὶ ἐγγράφες στὰ γραφεῖα τῶν Σχολῶν.

Ο ΧΟΡΟΣ

Στὶς εὐρῶμες καὶ πλούσιες διακοσμημένες αἰθουσες τῆς ΧΑΝ δόθηκε στὶς 6 Μαρτίου μὲ πρωτοφανὴ ἐπιτυχίαν ὁ μεγαλόστροφος ἀποκριάτικος παιφνευτικὸς χορὸς τῆς ΕΦΕΠΘ. Ἡ προσέλευση τῶν φοιτητῶν καὶ καθηγητῶν στάθηκε πρωτοφανὴς γιὰ τὰ φοιτητικὰ χρονικά.

ΦΟΙΤΗΤΑΙ ΣΤΟ ΣΞΛΙ

20μελὲς ἀντιπροσωπεῖα χιονοδρομῶν φοιτητῶν παρέμεινε ἀρκετὲς μέρες στὸ ΣΞλι γιὰ ἐκπαίδευσιν, μὲ ἀρχηγὸ τὸν καθηγητὴ τῆς Γυμναστικῆς κ. Κομνηνίδην.
Οἱ φοιτηταὶ ποῦ ἔλαβαν μέριμναν ἦσαν οἱ: Καραντζίδης

ΤΑ "ΦΟΙΤΗΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ,"

μὲ τὸ τεῦχος αὐτὸ συμπληρώνουν τὸν πρῶτο τους Χρόνον.

Γεώργιος, Κωνσταντίνος Π., Βλάχος Σπ., Ἰδίων, Κυριακίδης Δημ., Τραχαλίδης Μιχ., Λάππας Δημ., Παπαχαρίσης Νικόλ., Καμπουρίδης Γεώργ., Μαυρίκιος Ἰάσων, Στάρας Γρηγ., Τσιράκης Λεων., Λιπέλλος Ἰωάννης, Καραμήτσος Νικόλ., Βαμβακίδης Μιχαήλ, Στατζίης Δημ., Πουσκούρας Θεμ., Καγκλής Βασίλ., Μελισσαράτος Εὐάγγ., Παπανάκος Θεόδ.

ΤΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ

Τὰ ἀποτελέσματα τῶν μέχρι σήμερα ποδοσφαιρικῶν ἀγωνῶν τῶν διαφόρων Σχολῶν τοῦ Πανεπιστημίου μας, ἔχουν ὡς ἑξῆς:

- 1) Νομικὴ—Ἰατρικὴ καὶ Κτηνιατρικὴ 2-1
- 2) Στρατ.—Ἰατρικὴ—Ἰατρικὴ καὶ Κτηνιατρικὴ 5-2.
- 3) Ο.Π.Ε.—Ἰατρικὴ καὶ Κτηνιατρικὴ 4-1.
- 4) Ἠνωμέναι Σχολαί—Ἰατρικὴ καὶ Κτηνιατρικὴ 2-0.
- 5) Ἠνωμέναι Σχολαί—Στρατιωτικὴ Ἰατρικὴ 3-0.

ΝΕΑ ΤΟΥ Π.Ι.Ε.Π.

— Ἡ Α.Μ. ἡ Βασίλισσα τῆς Ἑλλάδος ἀνέλαβε τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ ἐλληνικοῦ Π.Ι.Ε.Π.

— Σὲ λίγες μέρες θὰ συγκληθῆ μίαν μεγάλη σύσκεψη, σὴν ὁποία θὰ συμμετάσχουν καθηγηταί, φοιτηταὶ καὶ ἐξωπανεπιστημιακοὶ παράγοντες, μὲ σκοπὸ τὴν ἐπέκτασιν τοῦ κύκλου δραστηριότητος τοῦ Π.Ι.Ε.Π. Θεσσαλονίκης.

— Τὸ Π.Ι.Ε.Π. θὰ χορηγήσῃ πῆρρον καὶ φασόλια γιὰ ἐνίσχυσιν τῶν φοιτητικῶν συσσιτίων.

— Στὶς 31 Μαρτίου λήγει ἡ προθεσμία ὑποβολῆς τῶν σχετικῶν ἐργασιῶν γιὰ τὸν μεγάλο διαγωνισμό τοῦ Π.Ι.Ε.Π. ποῦ προκηρύχθηκε μὲσφ τῶν «Φοιτητικῶν Γραμμάτων».

ὁ
γῦρος
τοῦ
κόσμου

ΚΑΝΑΔΑΣ: Φοιτήτεις τοῦ Πανεπιστημίου Alberta
γυαλίζουν παπούτσια μὲ σκοπὸ νὰ δημιουργήσουν πόρους γιὰ τὸ Παγκόσμιο Ἴδρυμα Ἐξυπηρετήσεως Πανεπιστημίων.

ΒΕΛΓΙΟΝ

Ὁργανώνεται δι-
ονὲς ἱατρικὸ φοιτητικὸ συνέδριον στὶς Βρυξέλλες κατὰ τὸν τρέχοντα μῆνα. Ἐὰ δοθοῦν διαλέξεις ἀπὸ δέκα καθηγητὰς Βελγικῶν Πανεπιστημίων ἐπὶ φλεγόντων θεμάτων τῆς ἱατρικῆς καὶ θὰ ὁργανωθῶν κινηματογραφικὲς παραστάσεις, ἐπισκέψεις εἰς μουσεῖα κ.ἄ.

ΓΑΛΛΙΑ

Ἡ ἐφημερὶς «Φιγ-
καρῶ» γιὰ νὰ βοηθήσῃ τοὺς φοιτητὰς νὰ βροῦν κατάλληλες ἐργασίες, ἐγκαινιάσας εἰδικὴ στήλη ἀγγελιῶν.

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Τὸ 4ο Παν-
γερμανικὸ Φοιτητικὸ συνέδριον μὲ συμμετοχὴ 2000 σπουδαστῶν, θὰ λάβῃ χώρα στὸ Ἀμβούργο κατὰ τὸ Μάϊον τοῦ 1956.

ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ

Μετὰ τὴν πτώ-
ση τοῦ Περόν καὶ τὶς ἔρευνες ποῦ ἔγιναν σχετικὰ μὲ τὸν τρόπο διακυβερνήσεως τῆς χώρας, ἀπεκαλύφθη ὅτι καὶ ὁ φοιτητικὸς κόσμος δὲν ἀπολάμβανε ἐμπιστοσύνης Συγκεκριμμένα βρέθηκε μυστικὸ ἀρχεῖον μὲ προσωπικοὺς φακέλλους κάθε σπουδαστοῦ καὶ πολλῶν καθηγητῶν, ἐπιμελητῶν καὶ βοηθῶν.

ΑΥΣΤΡΙΑ

Ἡ Κοινωνικὴ Ἐπιτροπὴ ἀπασχολήθηκε τὸν τελευταῖον καιρὸ μὲ τὸ πρόβλημα τῶν ξένων φοιτητῶν. Κατὰ τὸ 1954 παρακολούθησαν μαθήματα στὶς ἀνώτερες σχολὰς τῆς χώρας 3229 ξένοι, ἦτοι 16% τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν σπουδαστῶν. Προπολεμικὰ τὸ ποσοστὸ τῶν ξένων σπουδαστῶν ἔφτανε τὰ 31%. Οἱ λόγοι τῆς μειώσεως αὐτῆς εἶναι ἡ κατοχικὴ περίοδος καὶ ἡ ἀδυναμία τῆς κυβερνήσεως ν' ἀσχοληθῆ συστηματικώτερα μὲ τὴν ὁργάνωσιν προγράμματος γιὰ τὴν προσέλευσιν σπουδαστῶν ἀπὸ ἄλλες χώρες. Προτάθηκε ἡ ἐπανάδρυσιν τοῦ Φοιτητικοῦ Συμβουλίου τῆς Αὐστρίας, ὁ ποῖος εἶχε σημαντικὴ δράσιν πρὸ τοῦ 1938.

ΒΡΑΖΙΛΙΑ

Συμπληρώθηκαν δέκα χρόνια ζωῆς τοῦ «Νεανικοῦ Μπαλλέτου» τὸ ὁποῖο ἀποτελεῖται κυρίως ἀπὸ σπουδαστὰς. Τὸ μπαλλέτο αὐτὸ, μὲ τὴν πρόδο ποῦ ἐπιτελεῖ, ἔχει τραβήξει τὴν προσοχὴ τῶν καλλιτεχνικῶν κύκλων ὀχι μόνον τοῦ Πτο Ἰανέτρο ἀλλὰ ὀλοκλήρου τῆς χώρας. Μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς συμπληρώσεως δεκαετίας, τὸ μπαλλέτο ἐξέδωσε πανηγυρικὸ τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ του «Μπαλλέτ ντὰ Τζουβεντούντε» μὲ ἀποσπάσματα κριτικῶν καὶ γνωμιῶν τοῦ τύπου γιὰ τὴν μέχρι τοῦδε δράσιν του.

ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΒΙΑ

Τὸν πε-
ρασμένον Νοέμβριον ἔγινε, γιὰ πρώτη φορά στὴν ἱστορία τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Λιουμπλιάνας, δημόσια συνέλευσις τῶν

φοιτητών. Τους συνέδρους ά-
πασχόλησε τὸ θέμα τοῦ νέου
Πανεπιστημιακοῦ νόμου, ἐξη-
τήθη δὲ νὰ ληφθῆ πρόνοια
ὥστε τὰ εἰδικὰ συμπληρωμα-
τικά μαθήματα μὴ παρακα-
λοῦν τίς κανονικὲς σπουδὲς
τοῦ φοιτητοῦ. Ἐπίσης ἀνα-
γνωρίσθηκε ἡ ἑλλειπὴς μόρ-
φωσης ἢ ὅποια δίδεται εἰς
τοὺς μαθητὰς τῶν Γυμνασίων
καὶ προτάθηκε ἡ τροποποίηση
τοῦ προγράμματος τῶν γυ-
μνασιακῶν σπουδῶν ὥστε νὰ
βοηθῆ περισσότερο τοὺς νέους
στὴ παρακολούθηση τῶν σπου-
δῶν τους.

ΕΛΒΕΤΙΑ

Ἐξή διήλθοι ξένων
φοιτητῶν τοῦ Πανεπιστημίου
τῆς Λωζάνης συνενώθησαν
καὶ ἱδρυσαν τὴν «Ἐνωσιν τῶν
Ὀμιλῶν Ἑνῶν Φοιτητῶν τῆς
Λωζάνης» μὲ σκοπὸ τὴν ἐνί-
σχυση τῶν σχέσεων ποὺ ὑπάρ-
χουν μεταξὺ τῶν ξένων καὶ
τῶν Ἑλβετῶν σπουδαστῶν καὶ
τὴν ὑποστήριξη τῶν καινούρ-
γων φοιτητῶν. Ἡ ἔνωση
θὰ ὀργανώσῃ ἐπίσης μιὰ σει-
ρὰ καλλιτεχνικῶν ἐκδηλώσε-
ων (ἐκθέσεις, κοντσέρτα, χο-
ροὺς).

Η. Π. Α.

Κατόπιν παρακλή-
σεως τῆς Ἐθνικῆς Φοιτητικῆς
Ἐνώσεως, τὸ Πανεπιστήμιο
τοῦ Μαΐαμι (Φλωρίδα) ἄρχισε
νὰ μελετᾷ τὴν ἀνταλλαγὴ
φοιτητικῶν ομάδων μὲ τὴν
Ρωσσία. Ἀποφασίστηκε δὲ ἡ
ὀργάνωση δύο κατηγοριῶν
φοιτητικῶν ομάδων γιὰ τὴν
ἀποστολὴν τους στὰ Πανεπι-
στήμια τῆς Ρωσίας. Οἱ φοιτη-
τικὲς ομάδες τῆς πρώτης κα-
τηγορίας θὰ ἔχουν πληρεῖς
ὀποτροφίες, ἐνῶ οἱ ομάδες
τῆς δευτέρας θὰ βαρύνονται
μὲ τὰ ἔξοδα ταξειδίου καὶ
κινήσεως ἀλλὰ θὰ ἔχουν δω-
ρεὰν στέγη καὶ τροφή.

ΙΑΠΩΝΙΑ

Τελευταία ὀργα-
νώθηκε «Ὁμάς Βοηθείας σὲ
Τυφλοὺς Σπουδαστὰς» στὴν
ὅποια συμμετέχουν ἤδη δεκα-
οχτῶ φοιτητὰ. Ἔργο τῶν
ἀξιεπαίνων αὐτῶν νέων εἶναι
ἡ παροχὴ κάθε εἴδους βοη-
θείας στοὺς τυφλοὺς συναδέλ-
φους τους γιὰ τὴν ἐπιτυχὴ
ἀποπεράτωση τῶν σπουδῶν
τους.

ΙΡΑΝ

Οἱ Ἰνδίες καὶ τὸ Ἰράν
διαπραγματεύονται τὴν ὑπο-

γραφή συμφωνίας πνευματι-
κῆς μορφῆς ποὺ ἀναμένεται
ὅτι θὰ πραγματοποιηθῆ στὶς
ἀρχὲς αὐτοῦ τοῦ χρόνου. Ἡ
συμφωνία προβλέπει τὴν ἀν-
ταλλαγὴ σπουδαστῶν, καθη-
γητῶν, βιβλίων καὶ ἐκπολιτι-
στικῶν ἐπιτροπῶν. Πρὸς τὸ
παρόν στὶς Ἰνδίες σπου-
δάζουν ἑξή Πέρσαι φοιτητὰ,
ἐνῶ στὸ Ἰράν εὐρίσκονται
τρὶς Ἰνδοὶ νέοι. Ἐπίσης ἡ
Ἰνδικὴ κυβέρνησις προτίθεται
νὰ ἀνοίξῃ στὴν Τεχεράνη
βιβλιοθήκη ἢ ὅποια θὰ περι-
λαμβάνει βιβλία γιὰ τὴν
Ἰνδικὴ τέχνη καὶ λογοτεχνία.

ΙΝΔΙΑ

Οἱ φοιτητὰ τῆς
Μυσὸρ ἀνέλαβαν τὴν παροχὴ
χειρωνακτικῆς ἐργασίας γιὰ
τὴν βελτίωση τοῦ βιοτικῆ
καὶ ἐκπολιτιστικῆ ἐπιπέδου
τοῦ Ἰνδικοῦ λαοῦ. Συγκεκριμ-
μένα ἀποφασίστηκε ἡ ἐργα-
σία τῶν φοιτητῶν δύο φορέ-
ς τῶν μῆνα.

ΙΣΠΑΝΙΑ

Κατόπιν διατα-
γῆς τοῦ Φράνκο, λόφ τῶν
ἀντιμοναρχικῶν ἐκδηλώσεων
τοῦ φοιτητικοῦ κόσμου, ὀργα-
νώθηκε εἶδος δημοψηφίσματος
μεταξὺ ὄλων τῶν σπουδαστῶν
τῆς χώρας, τὸ ὅποιον ἀπέ-
δειξε ὅτι 81% τῶν Ἰσπανῶν
νέων ἐπιθυμοῦν δημοκρατικὸ
τρόπο διακυβερνήσεως.

ΑΙΒΥΝ

Ἡ χώρα ἀπέκτησε
τελευταία τὸ πρῶτο τῆς Παν-
επιστήμιο τὸ ὅποιον λειτουργεῖ
γιὰ προσωρινὰ μὲ δύο μόνο
σχολὲς καὶ 45 σπουδαστῆς. Τὸ
Πανεπιστήμιο αὐτὸ στεγασθη-
κε στὸ ἀνάκτορο τοῦ βασι-
λέως Ἰντρίς στὴ Βεγγάζη.

ΜΕΙΚΟ

Ἀντιπρόσωποι ἀπὸ
τὰ Πανεπιστήμια τῆς χώρας
ὀργάνωσαν 50 ομάδες γιὰ
τὴν ἐξέταση τοῦ πνευματικοῦ
ἐπιπέδου τοῦ μεξικανικοῦ λαοῦ.
Οἱ ομάδες αὐτὲς ἐπέτυχαν
τὴν ἱδρυση πέντε δημοσίων
βιβλιοθηκῶν καὶ πολλῶν ἰα-
τρικῶν σταθμῶν. Ὑπολογίζε-
ται ὅτι μέχρι σήμερα ἐξυπη-
ρετήθηκαν πάνω ἀπὸ 16.000
ἄνθρωποι. Πρέπει νὰ σημειω-
θῆ ὅτι οἱ ἐξορμήσεις αὐτὲς
πραγματοποιοῦνται τὶς Κυρια-
κὲς καὶ γιορτὲς, ὥστε νὰ μὴ
ἐμποδίσουν τοὺς φοιτητὰς στὴν
ἀσκήση τῶν καθηκόντων τους.

ΝΟΡΒΗΓΙΑ

Συμπληρώθη-
καν 10 ἔτη συνεχοῦς ἐκδόσεως
τῆς φοιτητικῆς ἡμερησίας τοῦ
Μπέργκεν. Ὁ πρόεδρος τοῦ
Πανεπιστημίου καὶ ἡ Φοιτη-
τικὴ Ἐνωσις ἀπέστειλαν στὴν
Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ θερμὰ
συγχαρητήρια.

ΟΛΛΑΝΔΙΑ

Αὐτὲς τὶς μέ-
ρες βρίσκεται στὴ χώρα καλλι-
τεχνικὴ ὁμάς 24 φοιτητῶν
ἀπὸ τὴν Νότιο Ἀφρική ἢ
ὅποια ἔδωσε θεατρικὲς καὶ
χορευτικὲς παραστάσεις εἰς
πολλὰς πόλεις.

ΟΥΡΑΓΟΥΑΝ

Οἱ φοιτη-
τρια τῆς σχολῆς Μαϊῶν κα-
τῆλθαν σὲ 24ωρη ἀπεργία μὲ
τὸ αἷμα τῆς ἀλλαγῆς τοῦ
τρόπου ἐξετάσεων, δεδομένου
ὅτι πολλὲς σπουδαστρίες ὑπο-
χρεώθηκαν νὰ ἐπαναλάβουν
τὰς ἐργαστηριακὰς ἀσκήσεις
χωρὶς νὰ ἔξετοσθοῦν καὶ νὰ
ἀποτύχουν, πᾶγμα ποὺ θὰ
δικαιολογοῦσε τὴν ἐπανάληψη
τῶν ἀσκήσεων. Ἡ ἀπεργία
λύθηκε ἀφοῦ δικαιώθηκε ἀπὸ
τὶς ἀρχὲς τὸ αἷμα τῶν
σπουδαστριῶν.

ΠΕΡΟΥ

Μεγαλόπρεπα γιορ-
τάσθηκε ἡ 38ῆ ἐπέτειος τοῦ
Πανεπιστημίου τῆς Λίμα. Ὀρ-
γανώθηκαν ἐκδρομὲς, διαλέ-
ξεις, θεατρικὲς καὶ μουσικὲς
παραστάσεις καθὼς καὶ δια-
γωνισμοὶ λογοτεχνίας, γλυ-
πτικῆς, φωτογραφίας, κερ-
ματικῆς μὲ πλούσια βραβεῖα.

ΦΙΛΙΠΠΕΣ

ΡΑΔΙΟ

ΤΟ
ΣΗΜΑ
ΤΗΣ
ΕΓΓΥΗΕΩΣ

ΡΑΔΙΟΦΩΝΑ
ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΝΑ
ΡΑΔΙΟΓΡΑΜΜΟΦΩΝΑ
ΗΛΕΚΤΡ. ΞΥΡΙΣΤΙΚΑΙ ΜΗΧΑΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΨΥΓΕΙΑ
ΑΝΕΜΙΣΤΗΡΕΣ
ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ

ΝΕΣΤΩΡ ΤΕΛΛΟΓΛΟΥ

Μεγ. Ἀλεξάνδρου 28

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΒΙΒΛΙΟΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ

ΚΩΣΤΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ

ΕΓΝΑΤΙΑΣ 89

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

*

ΒΙΒΛΙΑ - ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΑΣ
ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ

ΥΠΟ

ΝΙΚΟΛ. ΚΑΒΑΖΑΡΑΚΗ

Τακτικού καθηγητοῦ τῆς Χειρουργικῆς Κλινικῆς

ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ — ΜΕΤΑ ΠΟΛΛΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ ΕΓΧΡΩΜΩΝ ΚΑΙ ΜΗ

ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ

ὄλας τὰς μέχρι σήμερον συντελεσθεῖσας προόδους ἐν τῇ Χειρουργικῇ Εἰρήνῃ
καὶ Πολέμῳ. Ἡ ἔκτασις τῶν περιλαμβανομένων θεμάτων καὶ ἡ καθολικὴ ἐνημε-
ρότης, καθιστοῦν τὸ σύγγραμμα τοῦτο ἀπαραίτητον διὰ πάντα ἱατροὺν ἢ σπουδα-
στὴν. Εἰς τὸ πρῶτον μέρος, ἐκτός ἄλλων, περιλαμβάνονται καὶ τὰ περισσότερα
δῆματα τῆς ἐπείγουσας χειρουργικῆς, ὡς καὶ τῆς ἱατρικῆς, καθορίζεται δὲ καὶ ἡ
ἐκάστοτε ἐνδεικνυομένη θεραπεία

ΤΙΜΗ Α' ΤΟΜΟΥ ΔΡΑΧΜ. 500